

EUROBAROMETER 57 - NATIONAL STANDARD REPORT

National Report: The Netherlands

Survey carried out for the European
Commission's Representation in
The Netherlands

« This document does not reflect the views of the European Commission. Any interpretations or opinions expressed in this report are those of the authors alone »

October 11, 2002
Anna Marij van der Meulen

EXECUTIVE SUMMARY

Chapter 1

The life of the Dutch

- The majority (93%) of the Dutch people is either very satisfied or fairly satisfied with the life they lead. When they compare their current lives with 5 years ago, 47% thinks that their daily lives have become better.
- 63% of the Dutch is afraid of terrorism, this is followed by the fear of an ethnic conflict in Europe. Less than 23% is afraid of a conventional war or a nuclear war in Europe. Compared to the EU 15 average, the Dutch are less afraid of the mentioned events than other Europeans.
- A majority (71%) has trust in mass media such as the radio and the television. 62% has trust in the United Nations and charities. Between 58% and 61% of the Dutch people trust the national government, the police and the national parliament. Political parties are the least trusted, 35% of the Dutch has trust in them. But compared to the EU 15 average of 18%, the Dutch still have more trust in the political parties than some other Europeans. 48% has trust in the European Union. People who do not trust the European Union, often tend not to trust other institutions either.
- Most attention is being paid to news on social items such as education, health care or poverty. 93% pays either a lot of attention or a little attention to this. Around half of the Dutch people pay attention to news about the European Union, but there is also a group (38%) that pays no attention at all to news about the European Union. Compared with the Dutch, other Europeans pay more attention to news about the European Union. Dutch people who do not feel well informed about the European Union pay less attention to news about the European Union than Dutch people who feel well informed about the European Union.

Chapter 2

Indicators of support for the European Union

- On a scale from 1 (know nothing at all) to 10 (know a great deal) most Dutch people fall between 4 and 7. There are no people who feel that they know a great deal.
When looking for information about the European Union most Dutch people make use of the traditional mass media such as the television (65%), the newspaper (55%) and the radio (34%). This is followed by the Internet, 23%, mostly in the age group of 15 to 39 years old, uses the Internet when looking for information about the EU. 18% of the Dutch are never looking for information about the European Union.
When asked how the Dutch would like to be informed about the European Union, it is again the traditional mass media such as the television (65%), the newspaper (48%) and the radio (30%) that the Dutch would prefer for information about the European Union. 26% would like to have a short leaflet that would just give an overview. Only 3% indicates that it prefers not to be informed about the European Union. Apparently there is some interest in the European Union on the side of the people who never looked for information before.
- Generally speaking, the Dutch think that the membership of the Netherlands of the European Union is a good thing. Only 6% thinks it is a bad thing while 71% thinks it is a good thing. There is also a majority (67%) who would say that the Netherlands has benefited from being a member of the European Union.
41% of the Dutch has the opinion that the European Union has brought them as many advantages as disadvantages while 30% thinks that it has brought them more advantages.
- For 40% of the Dutch the European Union conjures up a fairly positive image, for 39% this image is neutral and for 10% this image is negative.
- When asked what the European Union means for the Dutch personally, 59% answers that this is the Euro, this is followed by the freedom to work, travel and study everywhere in the European Union.
A feeling that 43% of the Dutch have by the European Union is that of trust followed by hope (33%). Only 4% has a feeling of fear. The Dutch have more trust in the European Union than the average European.

- The most known institution is the European Parliament, 96% of the Dutch has heard of this. This is being followed by the European Commission (84%) and the European Central Bank (83%). The institutions that play an important role, according to the Dutch, in the life of the European Union, are the same ones as the ones they are most familiar with, that is the European Parliament, the European Central Bank and the European Commission.

Less than 21% of the Dutch has heard of the Economic and Social Committee and the Committee of Regions.

The European Central Bank, The European Court of Justice and the European Parliament are the most trusted institutions, 60% or more has trust in them. Less than a third have trust in the convention of Europe, the Economic and Social Committee and the Committee of Regions. Dutch people who are satisfied with their lives have in general more trust in institutions than people who are less satisfied with their lives.

- When asked about their identity, 44% indicates that it sees itself only as Dutch, 46% sees itself first as Dutch and then as European, 8% first as European and then as Dutch and only 2% sees itself as only European.

The majority (85%) of the Dutch people are proud of being Dutch. The Dutch are more proud of being Dutch than of being European.

- The Dutch have a positive attitude towards the Euro. 61% thinks it is either a very good thing or a fairly good thing that the national currency has been replaced by the Euro. 68% feels very comfortable or fairly comfortable about using the Euro while 30% indicates to feel not very comfortable or not comfortable at all. Older people feel less comfortable about using the Euro than younger people.

Chapter 3

Decisions, responsibilities, priorities and issues within the European Union

- More than 70% of the Dutch think that the Dutch Government should take decisions in the field of education, health and social security. On the other side, there is a majority (>70%) that thinks that decisions about the currency, the foreign policy and the information about the European Union should be made within the European Union. There is disagreement about the areas of the fight against poverty, agriculture and fisheries and Defense, there are equally as many people that think that this should be dealt with by the national government as people that think these decisions should be made within the European Union.

A majority (70%) has the opinion that decisions about police and urban and juvenile crime should be made by the Dutch government. More than 75% thinks that decisions about the fight against crime, the fight against trade in human beings and the fight against international terrorism should be taken within the European Union. Compared with other Europeans, the Dutch think more often than other Europeans that decisions can be taken within the European Union instead of by the national government.

- 79% of the Dutch is for a common defence and security policy amongst the Member States of the European Union. 75% is for the Euro and the Economic Monetary Union. 56% is for the enlargement of the European Union.
- Even though 56% is for enlargement, only 34% thinks that it should be a priority area for the European Union. A large majority (>90%) thinks that action in the areas of peace and security, the fight against organised crime and the fight against poverty and social exclusion should be priority areas.
- 73% of the Dutch think that the European Union should have a constitution. People that are against the Euro are also more negative towards a European constitution.
- 39% of the Dutch have the opinion that the European Parliament should elect the President of the European Commission. This is followed by the opinion that the President of the European Commission should be directly elected by the citizens (31%).
- According to 50% of the Dutch, the current right of veto for each Member State should be retained in order to preserve essential national interests. 32% wants to give it up in order to make the European Union more efficient.

- Currently, each member state passes on to the European Union a part of its tax revenue. 19% of the Dutch would prefer to pay this directly to the European Union, but 64% does not want to contribute this directly to the European Union.

Chapter 4

Enlargement of the European Union

- Only 1% of the Dutch feels very well informed about the enlargement of the European Union. 20% feels fairly informed, a majority (54%) feels not very well informed and 24% feels not informed at all.

55% of the Dutch feel that the European Union should be enlarged with some countries. A small majority (56% and 50%) is for accession of Malta and Hungary. Only a third is for accession of Bulgaria, Slovenia and Romania. For each country, around 20% indicates not to know whether they are for or against accession of that country. Dutch people who feel well informed about the enlargement are more positive towards the accession of candidate countries to the European Union than people who feel less informed.

When asked how the Dutch feel about accession of countries that do currently not have the status of candidate country it appears that more than 70% would be in favor of accession of Norway, Iceland and Switzerland. Less than 30% is in favor of accession of Central European countries such as Albania, Croatia or Macedonia.

- Almost 80% of the Dutch agrees with the statement that after enlargement it will be more difficult to make decisions at a European level. 72% thinks that the more member states the European Union will have, the more important it will become in the world. 23% agrees with the statement that enlargement will bring no extra cost for the Netherlands, in other words, a majority believes that the enlargement will bring extra costs for the Netherlands.

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	1
Hoofdstuk 1 Het leven van de Nederlander	2
1.1 Discussies	2
1.2 Levenstevredenheid	2
1.3 Angsten	3
1.4 Vertrouwen	4
1.5 Nieuws	5
Hoofdstuk 2 Indicatoren van steun voor de Europese Unie	8
2.1 Kennis en gebruikte bronnen van informatie over de Europese Unie	8
2.2 Lidmaatschap Nederland van de Europese Unie	9
2.3 Algemeen beeld van de Europese Unie	10
2.4 Persoonlijke betekenis van de Europese Unie	10
2.5 Bekendheid, Belang en vertrouwen in instellingen van de Europese Unie	12
2.6 Europese of Nederlandse identiteit?	14
2.7 De Euro	15
Hoofdstuk 3 Beslissingsbevoegdheden, verantwoordelijkheden, Prioriteiten en beleidszaken binnen de Europese Unie	17
3.1 Beslissingsbevoegdheden	17
3.2 Beleidszaken	19
3.3 Prioriteitsgebieden	20
3.4 Constitutie	21
3.5 Democratie	22
3.6 Belastingen	22
Hoofdstuk 4 Uitbreiding van de Europese Unie	23
4.1 Uitbreiden met welke landen?	23
4.2 Gevolgen van de uitbreiding	25
Conclusie	27
Bijlage: vragenlijst	

INLEIDING

De Eurobarometer 57, een onderzoek naar de publieke opinie is uitgevoerd in opdracht van de Europese Commissie. De interviews zijn gehouden in april 2002 in alle lidstaten van de Europese Unie. In Nederland zijn de interviews uitgevoerd door Intomart.

De resultaten van dit onderzoek staan beschreven in dit verslag.

Dit verslag is opgedeeld in vier hoofdstukken.

Het eerste hoofdstuk geeft een beschrijving van het leven van de Nederlander. Er wordt onder andere gekeken naar de levenstevredenheid, angsten voor bepaalde gebeurtenissen en naar het vertrouwen in instellingen van de Nederlander.

Hoofdstuk twee probeert door middel van indicatoren als kennis van de Nederlander over de Europese Unie, persoonlijke betekenis van de Europese Unie en bekendheid met de Europese instellingen de steun van de Nederlander aan de Europese Unie af te leiden.

Hoofdstuk drie geeft onder meer aan of de Nederlandse respondent vindt dat de beslissingsbevoegdheid over verschillende beleidsterreinen zou moeten liggen bij de Nederlandse regering of binnen de Europese Unie, welke beleidsterreinen prioriteit zouden moeten krijgen en of de Nederlander voor een Europese constitutie zou zijn.

Het laatste hoofdstuk gaat over de uitbreiding van de Europese Unie. Het beschrijft welke landen volgens de Nederlander kunnen toe treden tot de Europese Unie en wat de Nederlander denkt dat de gevolgen van de uitbreiding zullen zijn.

De antwoorden van de Nederlandse respondenten zijn vergeleken met die van andere Europeanen, wanneer er opvallende verschillen zijn wordt dit vermeld in de tekst. Ook is er gekeken naar variabelen als leeftijd, beroepsgroep, geslacht of tevredenheid met eigen leven, wanneer er hier opvallende verschillen zijn wordt dit ook in de tekst vermeld.

In totaal zijn er 997 interviews afgenomen met respondenten uit verschillende beroepsgroepen, van verschillende leeftijden en uit verschillende delen van Nederland. Het komt voor dat de gecumuleerde percentages meer bedragen dan 100%, dit komt omdat er meerdere antwoorden mogelijk zijn bij een vraag. Soms komt het voor dat de percentages juist niet cumuleren 100%, de reden hiervoor is dat mensen soms niet wisten wat ze moesten antwoorden.

Brussel, 29 augustus 2002

Anna Marij van der Meulen

HOOFDSTUK 1

HET LEVEN VAN DE NEDERLANDER

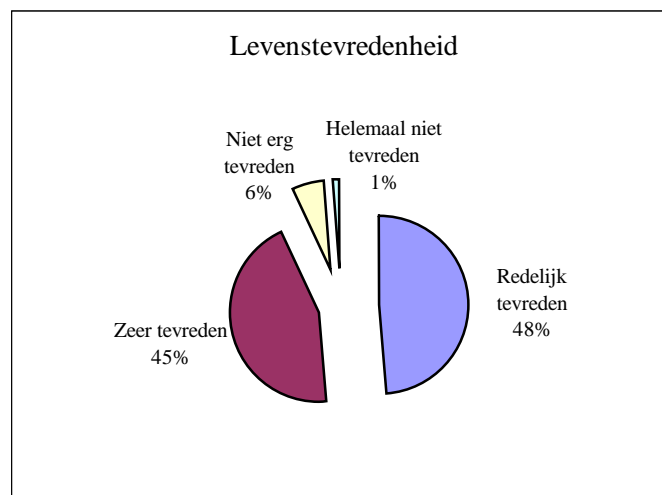
1.1 Discussies

Wanneer de respondent tezamen is met vrienden bespreekt 19% regelmatig politieke zaken, 62% doet dit soms en 19% doet dit nooit.

Op de vraag of de Nederlandse respondent er wel eens in slaagt om vrienden, familie of kennissen te overtuigen van iets waar de respondent veel belang aan hecht antwoordt 15% dat ze dit vaak doen, 59% dat dit soms gebeurt, 18% dat dit zelden het geval is en 7% zegt dat dit nooit plaatsvindt.

1.2 Levenstevredenheid

De onderstaande figuur laat zien dat de meeste (93%) Nederlandse respondenten redelijk tot zeer tevreden zijn met hun eigen leven.

Figuur 1.1

Wanneer de respondent zijn huidige leven vergelijkt met 5 jaar geleden dan vindt 47% dat het verbeterd is, 38% vindt dat het ongeveer hetzelfde is gebleven en 14% vindt dat het slechter is geworden. Studenten en respondenten in de leeftijdscategorie 25 tot 39 jaar zijn vaker van mening dat hun leven is verbeterd in de afgelopen 5 jaar dan oudere mensen.

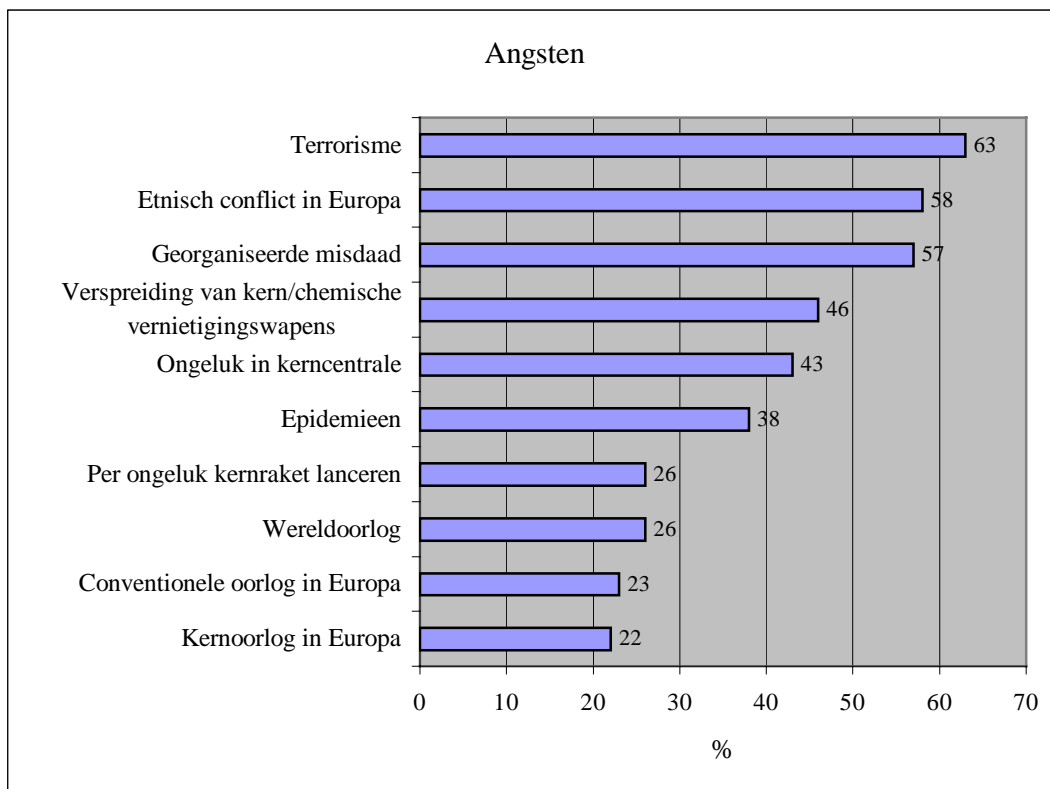
Voor de toekomst verwacht 40% dat zijn leven zal verbeteren, 45% verwacht dat het hetzelfde zal blijven en 8% denkt dat het slechter zal worden. Ook hier zijn studenten de meest optimistische groep. Over het algemeen kan men het toekomstbeeld van de Nederlander dus positief noemen.

1.3 Angsten

De volgende figuur laat zien waar de Nederlandse respondent angstig voor is. Met de gebeurtenissen van 11 september nog vers in het geheugen staat terrorisme op de eerste plaats van angsten, 63% is hier bang voor. Dit wordt gevolgd door de angst voor een etnisch conflict in Europa, 58% van de respondenten is hier bang voor. Deze angst zou te maken kunnen hebben met de recente gebeurtenissen in voormalig Joegoslavië. De respondenten zijn minder bang voor gebeurtenissen als een conventionele oorlog of kernoorlog in Europa of een wereldoorlog.

Wanneer de gemiddeldes van de Nederlandse respondenten worden vergeleken met die van andere Europeanen valt op dat de Nederlandse respondenten een stuk minder bang zijn voor de genoemde gebeurtenissen dan andere Europeanen, dit verschil bedraagt vaak tenminste 20%. Van de andere Europeanen is gemiddeld bijvoorbeeld 51% bang voor een wereldoorlog terwijl het Nederlandse gemiddelde hier 26% bedraagt.

De angst voor terrorisme op Europees niveau is wel enigszins afgenomen. Een jaar geleden was gemiddeld 86% van de Europeanen bang voor terrorisme, dit gemiddelde is nu 78%.

Figuur 1.2

Over het algemeen kan men zeggen dat vrouwen eerder angstig voor een bepaalde gebeurtenis zijn dan mannen. Ook respondenten in de leeftijdscategorie tot 15 jaar en de categorie 55 jaar en ouder geven vaker aan angstig te zijn dan respondenten in andere leeftijdscategorieën.

1.4 Vertrouwen

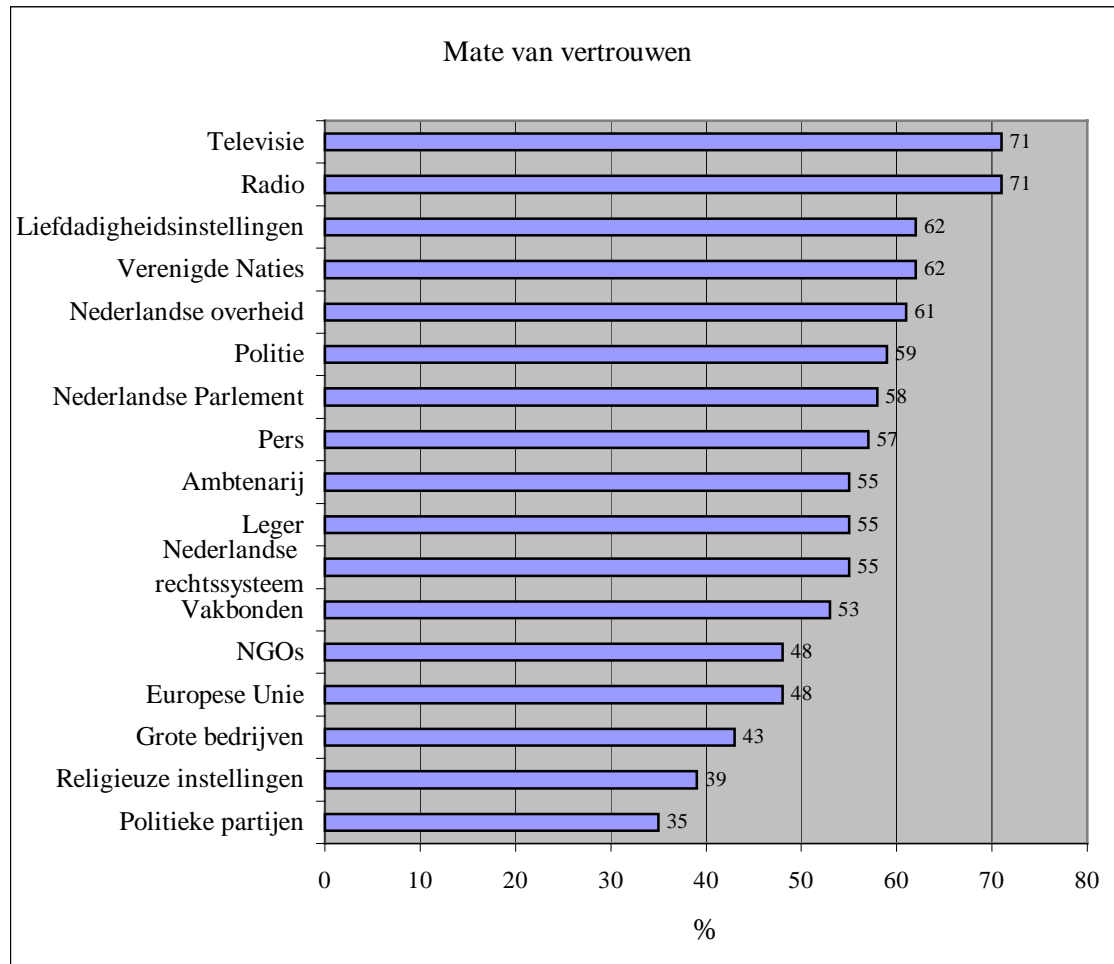
De volgende figuur geeft de mate van vertrouwen aan die de Nederlandse respondent heeft in de genoemde instellingen.

Het grootste deel (71%) van de respondenten heeft vertrouwen in massamedia zoals de radio en de televisie. 62% heeft vertrouwen in liefdadigheidsinstellingen en de Verenigde Naties. Een meerderheid van de respondenten heeft vertrouwen in de Nederlandse overheid, het parlement en de politie. Ook heeft een meerderheid, 55%, vertrouwen in het Nederlandse rechtssysteem al is dit geen grote meerderheid.

Het minste vertrouwen is er in de politieke partijen, slechts 35% van de respondenten geeft aan hier vertrouwen in te hebben. Dit is niet zeer verwonderlijk wanneer men zich de recente verkiezingsronde in Nederland herinnert, maar gemiddeld hebben Nederlandse respondenten nog wel meer vertrouwen in de politieke partijen dan andere Europeanen. Gemiddeld

vertrouwt maar 18% van de Europeanen de politieke partijen. Met name in Frankrijk, Duitsland en Griekenland is het vertrouwen laag.

Een minderheid heeft vertrouwen in de Europese Unie, grote bedrijven en religieuze instellingen, rond de 15% weet niet of ze deze instellingen vertrouwt.

Figuur 1.3

Vaak hebben werkeloze respondenten en respondenten die minder tevreden met hun leven zijn minder vertrouwen in de genoemde instellingen dan andere respondenten. De respondenten die weinig vertrouwen hebben in de Europese Unie hebben vaak ook weinig vertrouwen in andere instellingen.

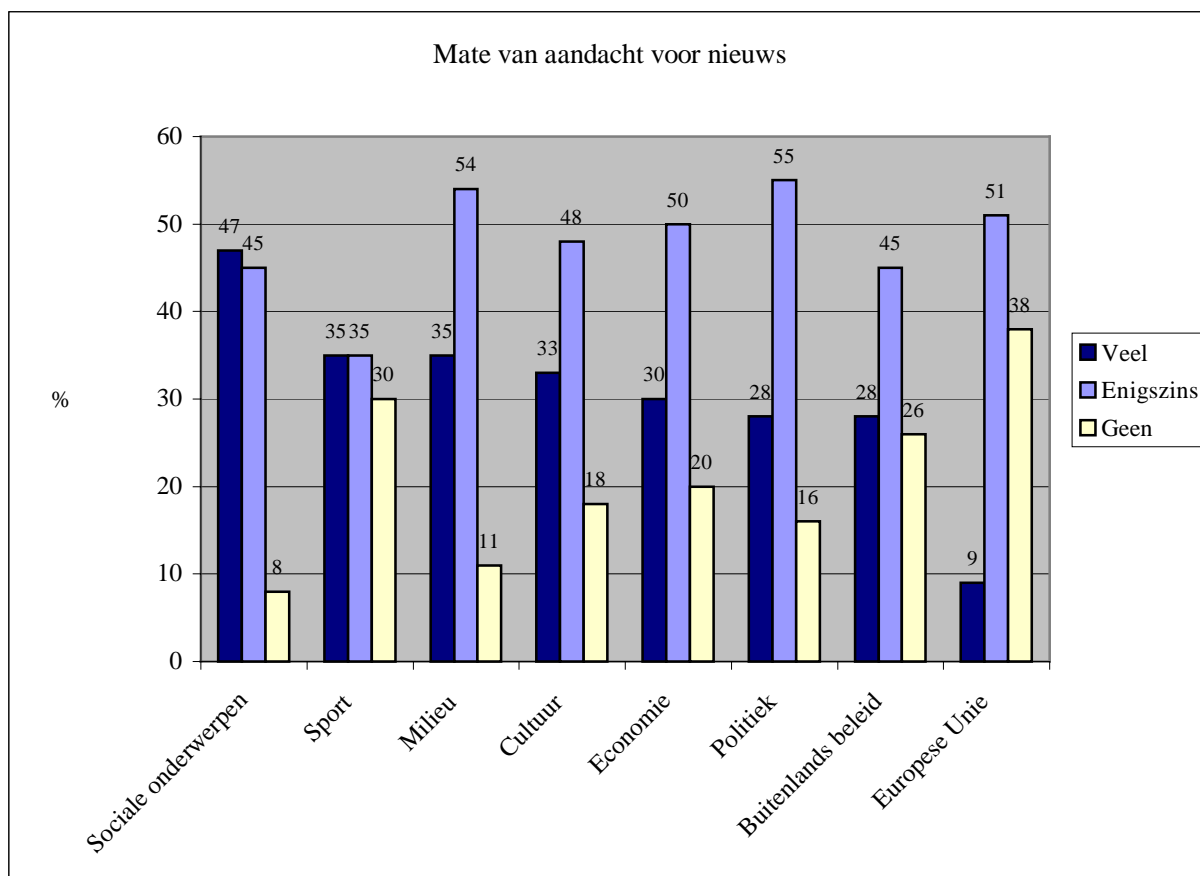
1.5 Nieuws

Figuur 1.4 geeft aan of de respondenten veel, enigszins of helemaal geen aandacht besteden aan nieuws over de in de figuur genoemde onderwerpen.

De meeste aandacht wordt besteed aan nieuws over sociale onderwerpen als onderwijs, gezondheidszorg en armoede, 93% van de respondenten besteedt hier veel of enigszins aandacht aan. Ook aan nieuws over het milieu wordt door een grote groep (89%) veel of enigszins aandacht besteed.

Aan nieuws over de Europese Unie wordt door ongeveer de helft van de respondenten enigszins aandacht besteedt, al is er ook een grote groep (38%) die hier helemaal geen aandacht aan besteedt. Vergeleken met de Nederlanders wordt er door andere Europeanen meer aandacht gegeven aan nieuws over de Europese Unie, gemiddeld besteedt 20% van de Europeanen veel aandacht aan nieuws over de EU. Respondenten die een positief beeld van de Europese Unie hebben besteden meer aandacht aan nieuws over de Europese Unie dan de respondenten die een negatief beeld van de Europese Unie hebben. Daarnaast besteden respondenten die zich niet goed geïnformeerd voelen over de uitbreiding van de Europese Unie minder aandacht aan nieuws over de Europese Unie dan de respondenten die zich wel goed geïnformeerd voelen.

Onderwerpen waar vooral enigszins aandacht voor bestaat zijn politiek, economie, buitenlands beleid en cultuur. Managers besteden wel meer aandacht aan politiek en economisch nieuws dan andere beroepsgroepen. Naarmate het inkomen toeneemt besteedt men eerder veel in plaats van enigszins aandacht aan het nieuws over de verschillende onderwerpen.

Figuur 1.4

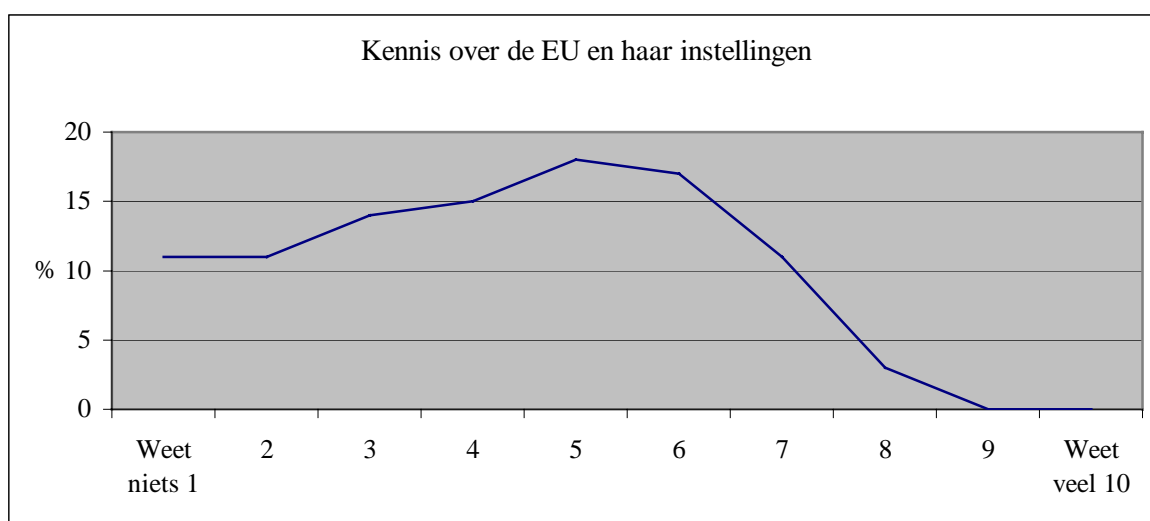
HOOFDSTUK 2

INDICATOREN VAN STEUN VOOR DE EUROPESE UNIE

2.1 Kennis en gebruikte bronnen van informatie over de Europese Unie

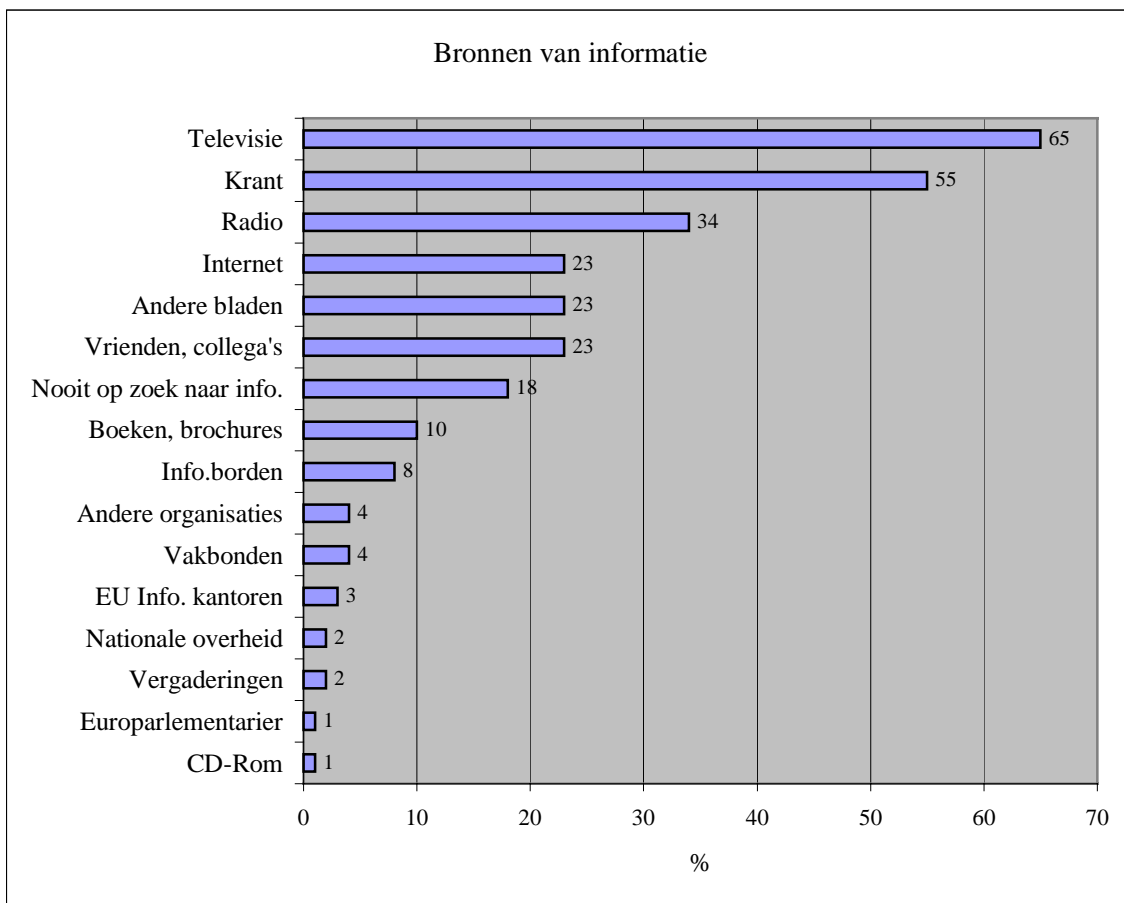
Deze paragraaf beschrijft hoeveel de respondenten weten over de Europese Unie en welke bronnen van informatie ze gebruiken en ze graag wensen te gebruiken.

Uit de onderstaande figuur blijkt dat de Nederlander over het algemeen het gevoel heeft dat het een redelijke kennis van de EU en haar instellingen heeft. Rond de helft van de respondenten bevindt zich tussen de getallen 3 en 6. Er zijn echter geen respondenten die aangeven het gevoel te hebben dat ze veel weten (het getal 9 en 10).

Figuur 2.1

De volgende figuur geeft aan welke bronnen de respondenten gebruiken wanneer ze op zoek zijn naar informatie over de Europese Unie, het beleid en haar instellingen. Hier komt naar voren dat vooral gebruik wordt gemaakt van de traditionele massa media, te weten de televisie, krant en de radio. Dit wordt gevolgd door het internet, dit wordt meer gebruikt door de leeftijdsgroep van 15 tot 39 jaar dan door andere leeftijdsgroepen. Verder valt op dat 18% van de respondenten eigenlijk nooit op zoek is naar informatie over de Europese Unie.

Figuur 2.2

Aan de respondenten is tevens gevraagd hoe ze graag geïnformeerd zouden willen worden over de Europese Unie. Ook hier komt naar voren dat de respondenten prefereren geïnformeerd te worden via de televisie (65%), de krant (48%) en de radio (30%). 26% geeft aan graag informatie op internet te willen vinden en ook 26% zou graag een kort blaadje willen hebben dat een overzicht geeft. Slechts 3% zegt geen informatie over de Europese Unie te willen hebben. Kennelijk bestaat er bij de respondenten die eerder hebben aangegeven nooit op zoek te zijn naar informatie wel een zekere interesse voor de Europese Unie.

2.2 Lidmaatschap Nederland van de Europese Unie

In deze paragraaf zal de mening van de Nederlandse respondent over het lidmaatschap van Nederland aan de Europese Unie worden beschreven.

Men kan zeggen dat de Nederlander positief tegenover het lidmaatschap van Nederland aan de Europese Unie staat. 71% van de respondenten beschouwt het als een goede zaak. Slechts 6% vindt het een slechte zaak en de overige mensen vinden het noch goed noch slecht. De

Nederlandse respondent is positiever over het lidmaatschap van zijn eigen land dan de gemiddelde Europeaan, het EU gemiddelde van mensen die het lidmaatschap van hun land als een goede zaak zien is 53%. Wat opvalt is dat vooral Zweden en Engelsen vinden dat het lidmaatschap van hun land geen goede zaak is.

Een grote meerderheid (67%) vindt dat Nederland er over het algemeen voordeel van heeft gehad om lid te zijn van de Europese Unie, 14% vindt dat Nederland er geen voordeel van heeft gehad. Ook hier is de Nederlander meer tevreden dan de gemiddelde Europeaan, gemiddeld vindt 51% van de Europeanen dat hun land voordeel heeft gehad van EU lidmaatschap.

41% van de respondenten vindt dat het lidmaatschap van Nederland van de EU hun persoonlijk evenveel voordelen als nadelen heeft gebracht. Eenderde vindt dat het voor hen persoonlijk meer voordelen dan nadelen heeft gebracht, 11% vindt dat het voor hen persoonlijk meer nadelen heeft gehad.

2.3 Algemeen beeld van de Europese Unie

Bij 40% van de Nederlandse respondenten roept de Europese Unie een tamelijk positief beeld op, bij 39% is dat beeld neutraal en 10% heeft een negatief beeld. Respondenten in de leeftijdscategorie van 15 tot 24 jaar en studenten neigen enigszins tot een positiever beeld van de EU dan respondenten in andere groepen.

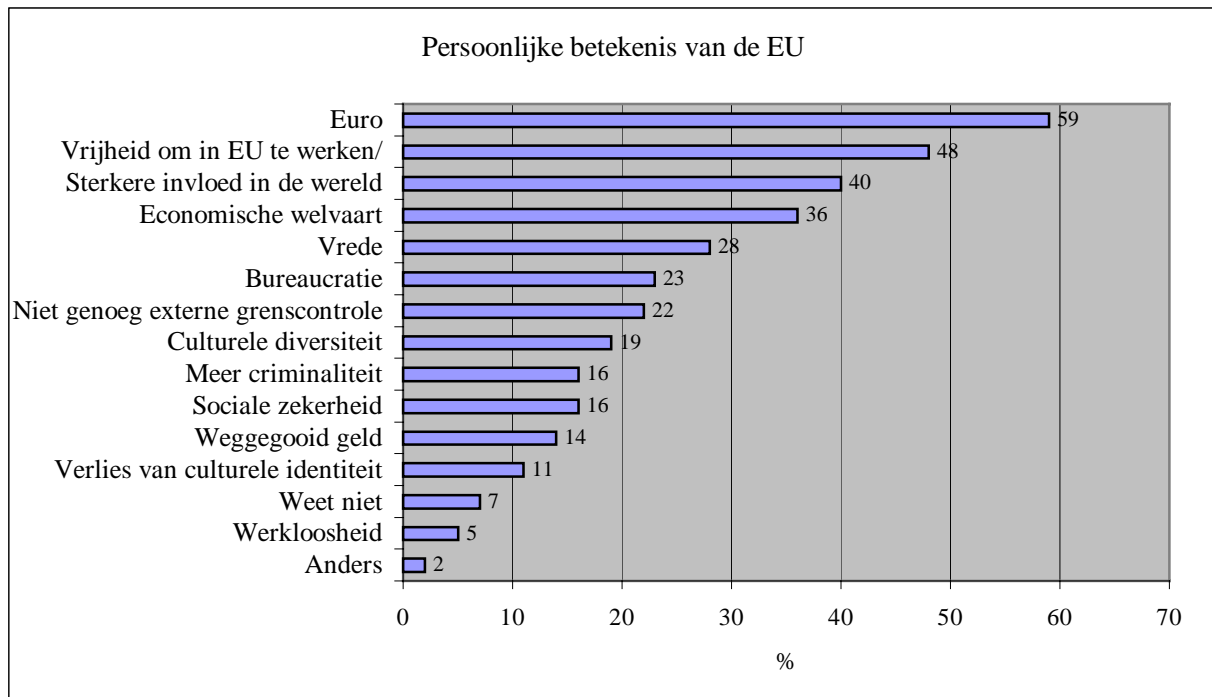
42% van de respondenten zou het niet veel uit maken wanneer ze morgen te horen zouden krijgen dat de Europese Unie opgeheven zou worden, voor 37% zou dit echter wel een teleurstelling zijn en slechts 7% zou hier zeer opgelucht over zijn.

2.4 Persoonlijke betekenis van de Europese Unie

Deze paragraaf beschrijft de betekenis van de Europese Unie voor de respondenten en wat voor gevoel de Europese Unie hen geeft.

Uit de volgende figuur blijkt dat de persoonlijke betekenis die de Europese Unie voor een meerderheid (59%) van de respondenten heeft vooral de Euro is. Dit wordt gevolgd door de vrijheid om overal in de Europese Unie te mogen reizen, studeren en te werken.

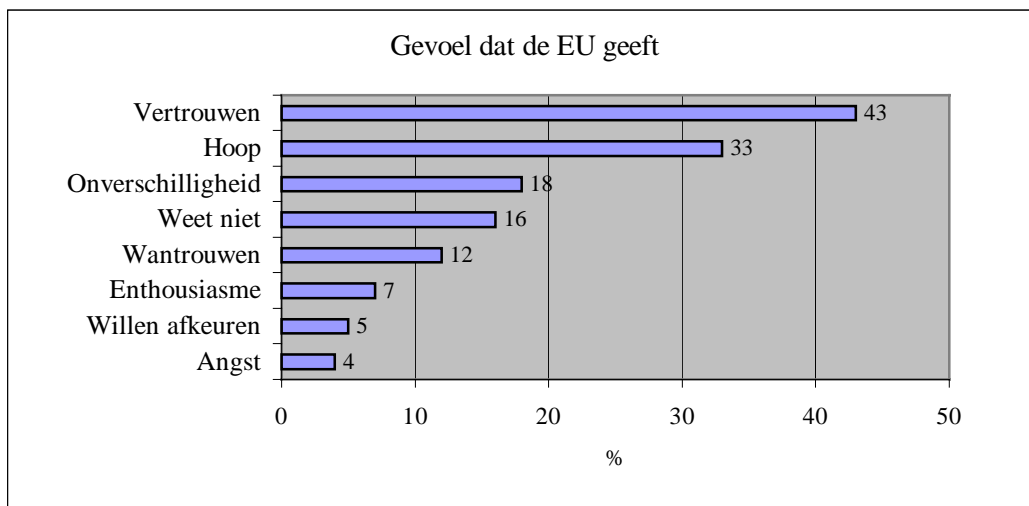
De Europese Unie wordt niet direct geassocieerd met werkloosheid of een verlies van de culturele identiteit, 11% of minder geeft dit aan.

Figuur 2.3

Figuur 2.4 laat zien wat voor gevoel de Europese Unie de respondenten geeft. Een gevoel dat 43% van de respondenten heeft bij de Europese Unie is dat van vertrouwen, dit wordt gevolgd door een gevoel van hoop. Naarmate het inkomen van de respondent toeneemt, neemt ook het gevoel van vertrouwen toe. Uit paragraaf 1.4 kwam al naar voren dat 48% van de Nederlandse respondenten vertrouwen heeft in de Europese Unie, het vertrouwen in de Nederlandse overheid is echter groter. De Nederlandse respondent heeft een groter vertrouwen in de Europese Unie dan de gemiddelde Europeaan, bij gemiddeld 29% van de andere Europeanen roept de EU een gevoel van vertrouwen op. De Zweden, Engelsen en Ieren hebben het minste een gevoel van vertrouwen.

Slechts 4% heeft bij de Europese Unie een gevoel van angst. En slechts 5% zou de Europese Unie willen afkeuren. Het lijkt erop dat de Europese Unie geen negatieve gevoelens oproept bij de Nederlandse respondent, het roept echter ook niet een groot enthousiasme op, slechts 7% van de respondenten krijgt een enthousiast gevoel bij de Europese Unie.

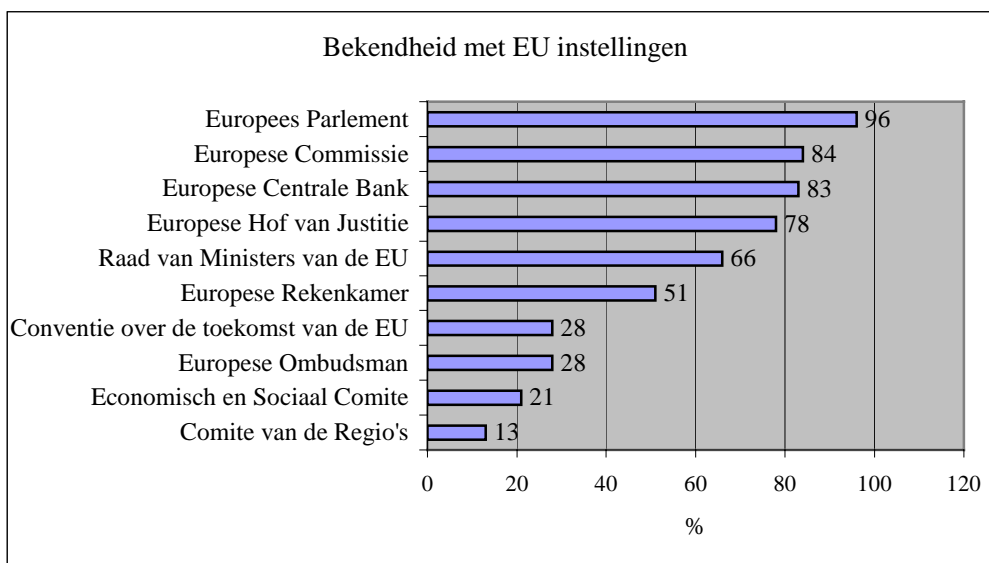
Figuur 2.4

2.5 Bekendheid, belang en vertrouwen in instellingen van de Europese Unie

Figuur 2.5 geeft aan in hoeverre de respondenten wel eens van de verschillende instellingen van de Europese Unie hebben gehoord.

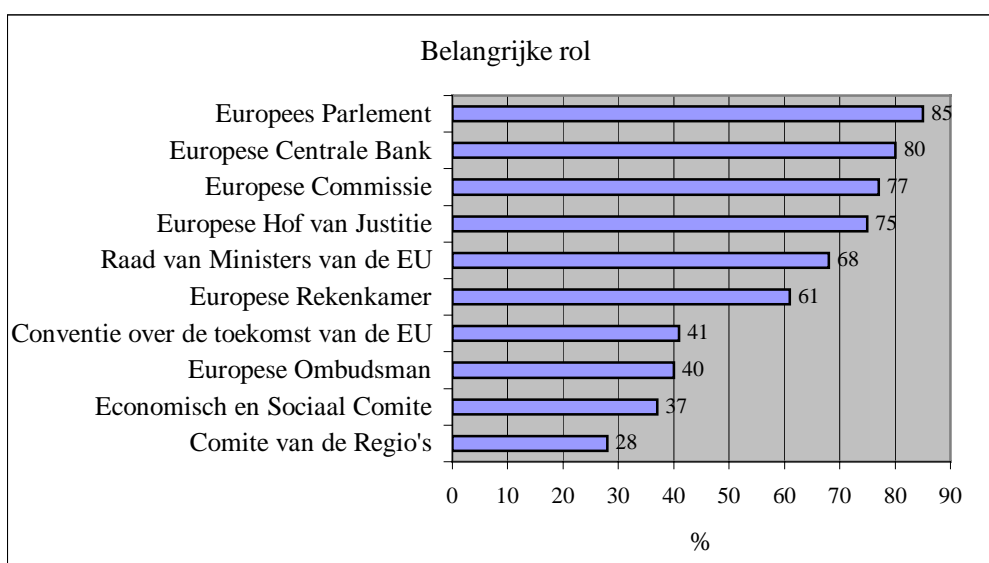
De meest bekende instelling is het Europees Parlement, 96 % van de respondenten heeft hier van gehoord. Dit wordt gevolgd door de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank. De minst bekende instellingen zijn het Comité van de Regio en het Economisch en Sociaal Comité. Over het algemeen kan men zeggen dat de bekendheid van de instellingen groter is onder mensen die op een kantoor werken, zoals managers, dan bij werknemers op de werkvloer. Bij de respondenten die er trots op zijn een Europeaan te zijn is de bekendheid groter dan bij de respondenten die er niet trots op zijn Europeaan te zijn. Ook zijn mannen meer bekend met de instellingen van de Europese Unie dan vrouwen.

Wanneer de Nederlandse antwoorden vergeleken worden met de gemiddelden van andere Europeanen valt op dat de Nederlandse respondent meer bekend is met de Europese instellingen. Uitzonderingen hierop zijn de Europese Ombudsman, het Comité van de Regio's en het Economisch en Sociaal Comité, hier zijn andere Europeanen gemiddeld meer bekend mee.

Figuur 2.5

De onderstaande figuur geeft aan of de respondenten denken dat de genoemde instellingen een belangrijke rol spelen bij de gang van zaken in de Europese Unie. De instellingen waarmee de respondenten het meest bekend zijn, spelen volgens de respondenten ook een belangrijke rol. 85% van de respondenten vindt dat het Europees Parlement een belangrijke rol speelt, ook wordt door een grote meerderheid van de respondenten gevonden dat de Europese Centrale Bank, de Europese Commissie en het Europese Hof van Justitie een belangrijke rol spelen. Van de minder bekende instellingen zoals de Raad van Ministers, de Ombudsman of het Comité van de Regio's geeft rond eenderde van de respondenten aan niet te weten of het een belangrijke rol speelt.

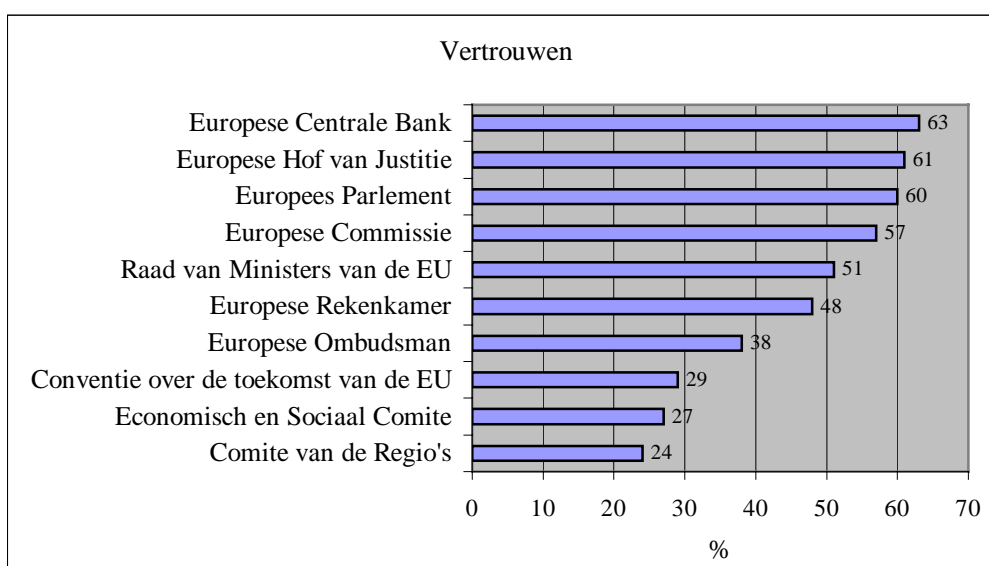
Figuur 2.6

De laatste figuur in deze paragraaf geeft aan in hoeverre de respondenten vertrouwen hebben in de genoemde Europese instellingen.

Het vertrouwen is het grootst in de Europese Centrale Bank gevolgd door het Hof van Justitie, het Europees Parlement en de Europese Commissie. Bij de instellingen waar de respondenten minder bekend mee zijn geeft ongeveer 50% aan niet te weten of ze vertrouwen hebben in de instellingen, voor de instellingen waar de respondenten meer bekend mee zijn bedraagt het percentage 20%. Voor alle instellingen is het percentage respondenten dat vertrouwen in de instelling heeft hoger dan het EU gemiddelde.

Het zijn met name de Engelse en in enigszins mindere mate de Duitse en Zweedse respondenten die minder vertrouwen hebben in de Europese instellingen dan andere Europeanen.

De respondenten die tevreden zijn met hun leven hebben meer vertrouwen in de Europese instellingen dan de respondenten die minder tevreden zijn met hun leven, ook hebben managers eerder vertrouwen in de instellingen van de Europese Unie dan andere beroepsgroepen.

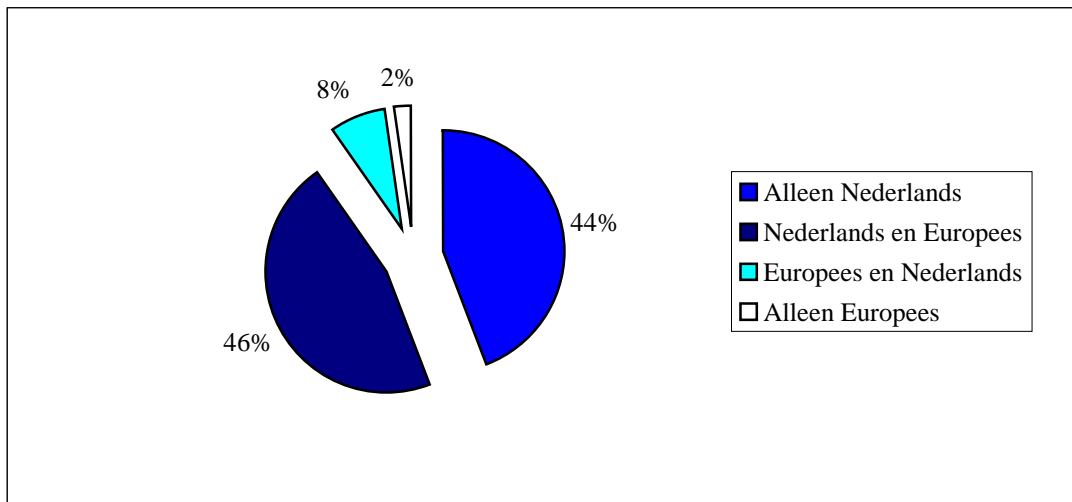

Figuur 2.7

2.6 Europese of Nederlandse identiteit?

Uit figuur 2.8 komt naar voren dat het grootste deel van de Nederlandse respondenten zichzelf in de toekomst in eerste instantie als Nederlander ziet en daarna pas als Europeaan. Naarmate het inkomen toeneemt en ook naarmate de leeftijd toeneemt ziet men zichzelf meer als alleen Nederlander.

De gemiddelden van de Nederlandse respondenten stemmen overeen met het EU gemiddelde.

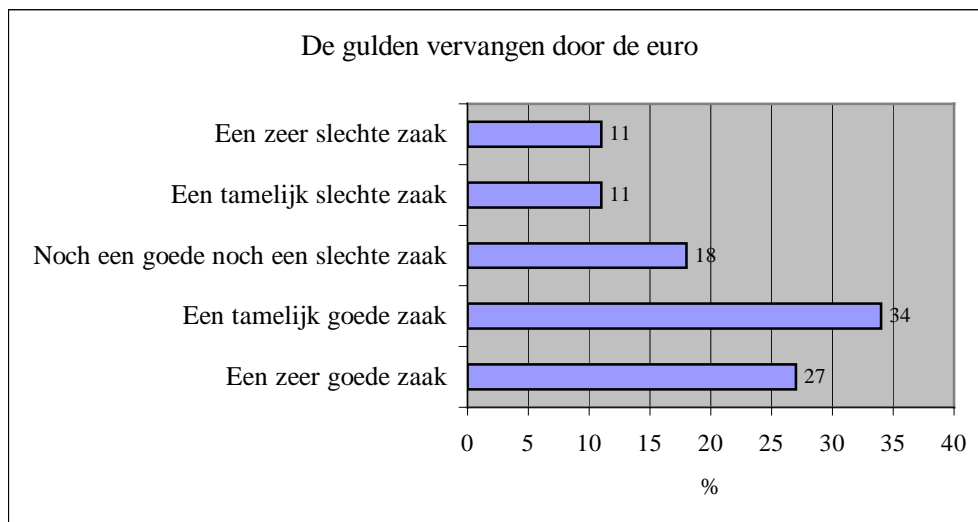

Figuur 2.8

Het grootste deel (85%) van de Nederlandse respondenten is er trots op om Nederlander te zijn. Slechts 10% zegt daar niet erg trots op te zijn. Nederlanders zijn er meer trots op om Nederlander te zijn dan dat ze er trots op zijn Europeaan te zijn. 13% geeft aan er erg trots op te zijn Europeaan te zijn terwijl 41% er erg trots op is om Nederlander te zijn. 16% van de respondenten is er niet erg trots op of helemaal niet trots op om Europeaan te zijn.

2.7 De Euro

Figuur 2.9 laat zien dat, ondanks de negatieve publiciteit over de prijsstijging die veroorzaakt zou zijn door de komst van de Euro, de Nederlandse respondent positief tegenover de Euro staat. Een meerderheid van de respondenten vindt het een zeer goede of tamelijk goede zaak dat de gulden is vervangen door de Euro. Vergeleken met het EU gemiddelde is de Nederlandse respondent eerder geneigd te zeggen het een zeer goede zaak te vinden dat de nationale munt is vervangen door de Euro dan andere Europeanen, voor de overige categorieën is er weinig verschil.

Figuur 2.9

De volgende vraag die in dit verband is gesteld is in hoeverre men zich er prettig bij voelt om de Euro te gebruiken. 68% van de respondenten geeft aan zich er zeer prettig of tamelijk prettig bij te voelen en 30% geeft aan zich er niet zo prettig of helemaal niet prettig bij te voelen. Wat opvalt is dat de leeftijdsgroep tot 15 jaar en de groep van 55 jaar en ouder zich er minder gemakkelijk bij voelt dan andere leeftijdsgroepen.

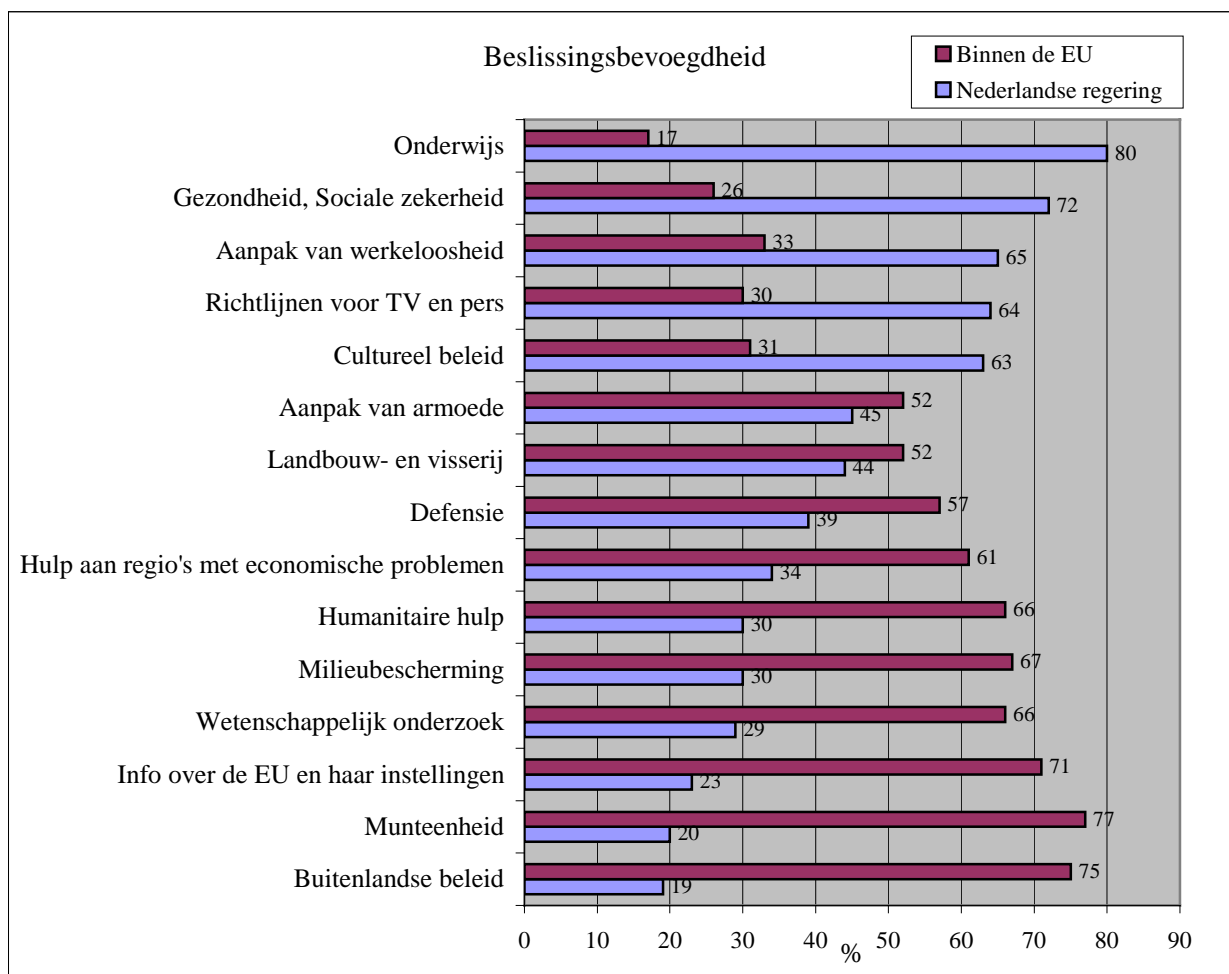
HOOFDSTUK 3

BESLISSINGSBEVOEGDHEDEN, VERANTWOORDELIJKHEDEN, PRIORITEITEN EN BELEIDSZAKEN BINNEN DE EUROPESE UNIE

3.1 Beslissingsbevoegdheden

Figuur 3.1 geeft aan of de respondent vindt dat beslissingen op genoemde gebieden genomen moeten worden door de Nederlandse regering of binnen de Europese Unie. Een grote meerderheid (>70%) is van mening dat beslissingen op het gebied van onderwijs, gezondheid en sociale zekerheid bij de Nederlandse regering moeten liggen. Aan de andere kant vindt een grote meerderheid (>70%) dat besluiten over de munteenheid, het buitenlandse beleid en het verschaffen van informatie over de Europese Unie en haar instellingen genomen moeten worden binnen de Europese Unie.

Over onderwerpen als het aanpakken van de armoede, het landbouw- en visserij beleid en defensie zijn de meningen verdeeld, een deel vindt dat beslissingen hierover op Europees niveau genomen moeten worden terwijl een ander, ongeveer even groot deel vindt dat deze beslissingen op nationaal niveau genomen moeten worden.

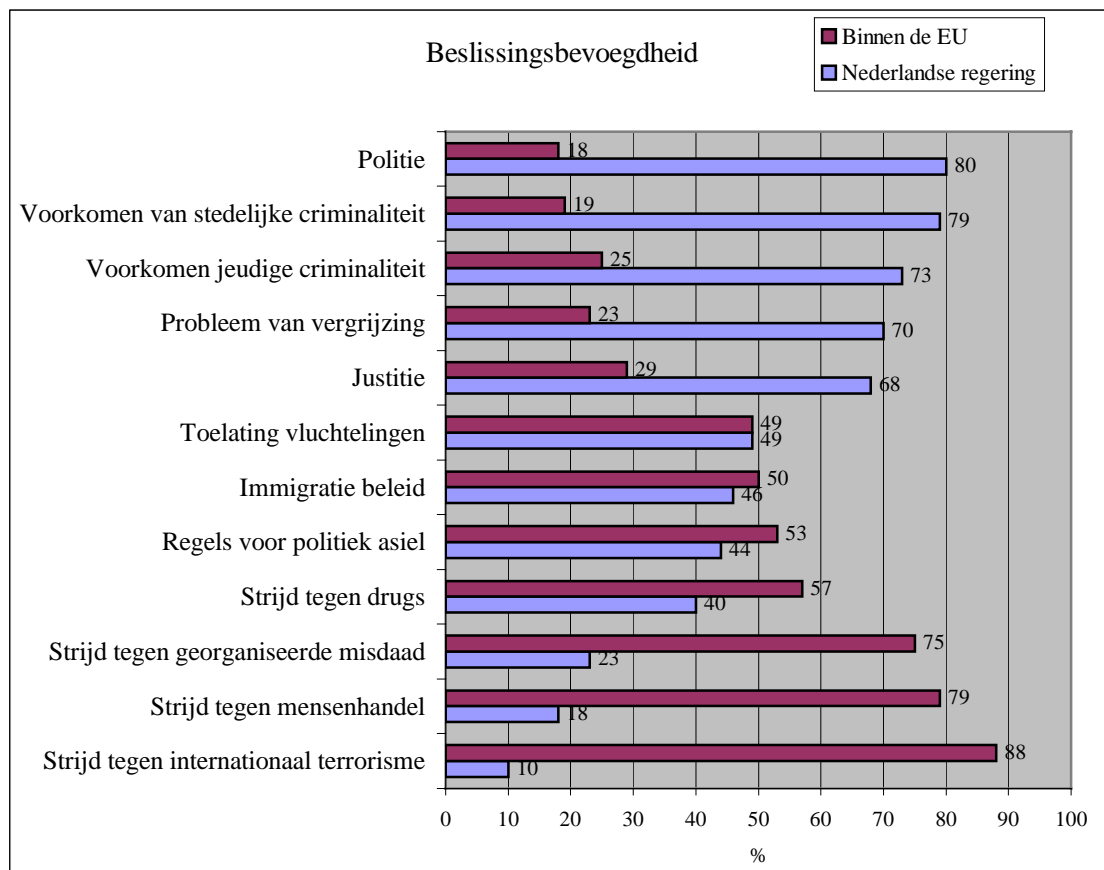

Figuur 3.1

De volgende figuur laat zien waar volgens de respondenten de beslissingsbevoegdheid zou moeten liggen voor een aantal andere beleidsterreinen.

Meer dan 70% vindt dat de beslissingsbevoegdheid over zaken als politie en stedelijke criminaliteit als ook jeugdige criminaliteit moet liggen bij de Nederlandse regering.

Aan de andere kant vindt een groot deel dat beslissingen over de strijd tegen de georganiseerde misdaad, de mensenhandel en het internationaal terrorisme gezamenlijk genomen kunnen worden binnen de Europese Unie. Ook hier zijn er weer een aantal terreinen, zoals de toelating van vluchtelingen en daarmee samenhangend het immigratie beleid en de regels voor politiek asiel, waar de meningen verdeeld zijn. Er zijn ongeveer evenveel respondenten die vinden dat de beslissingsbevoegdheid op Europees niveau zou moeten liggen als dat het binnen de Nederlandse regering zou moeten liggen.

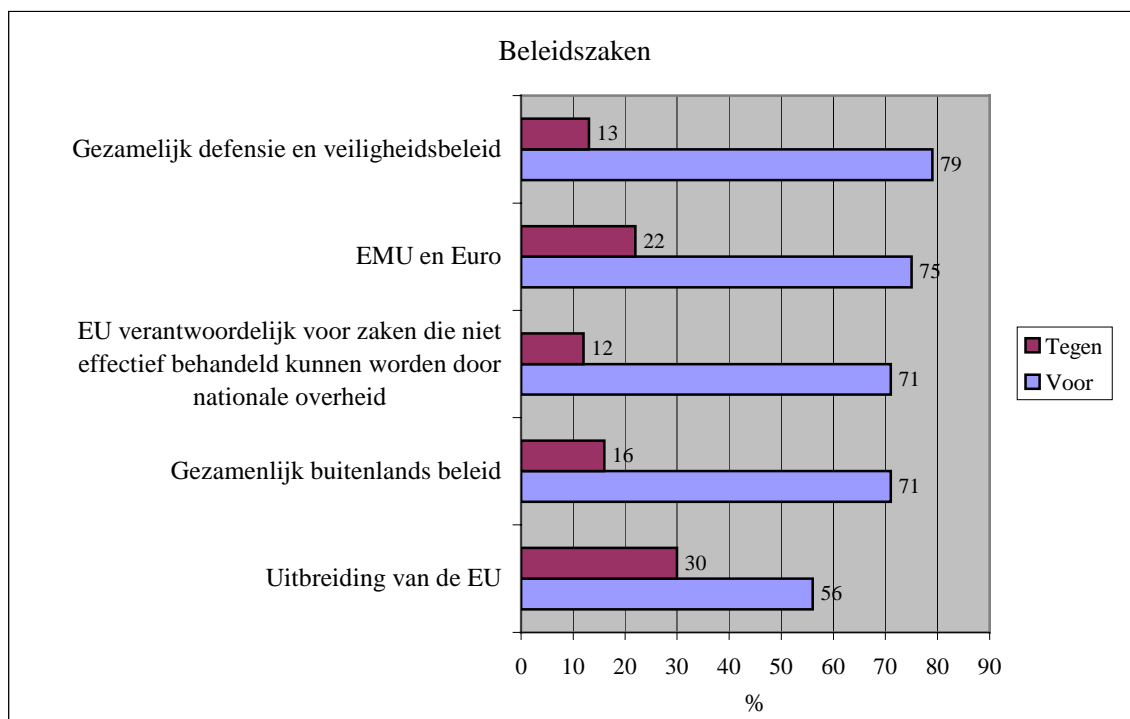

Figuur 3.2

Wanneer we de Nederlandse data vergelijken met de gemiddelden van de andere Europeanen valt op dat de Nederlandse respondent vaker dan andere Europeanen vindt dat de beslissingsbevoegdheid kan liggen binnen de Europese Unie in plaats van bij de eigen regering zelf. Enkele uitzonderingen hier zijn de beslissingsbevoegdheden op gebieden als gezondheid en sociale voorzieningen, strijd tegen de armoede en werkloosheid en scholing. Ook beslissingsbevoegdheid over zaken gerelateerd aan de binnenlandse veiligheid, zoals justitie en politie, houdt de Nederlandse respondent meer dan andere Europeanen liever binnen de nationale regering.

3.2 Beleidszaken

Figuur 3.3 laat zien dat de Nederlandse respondent voor een gemeenschappelijk defensie en veiligheidsbeleid binnen Europese Unie is. Ook is een groot deel voor de Europese Monetaire Unie en de Euro. Een kleine meerderheid (56%) is voor de uitbreiding van de Europese Unie. Respondenten met beroepen zoals manager of zelfstandige steunen de Europese Monetaire Unie en de Euro meer dan arbeiders of werklozen.

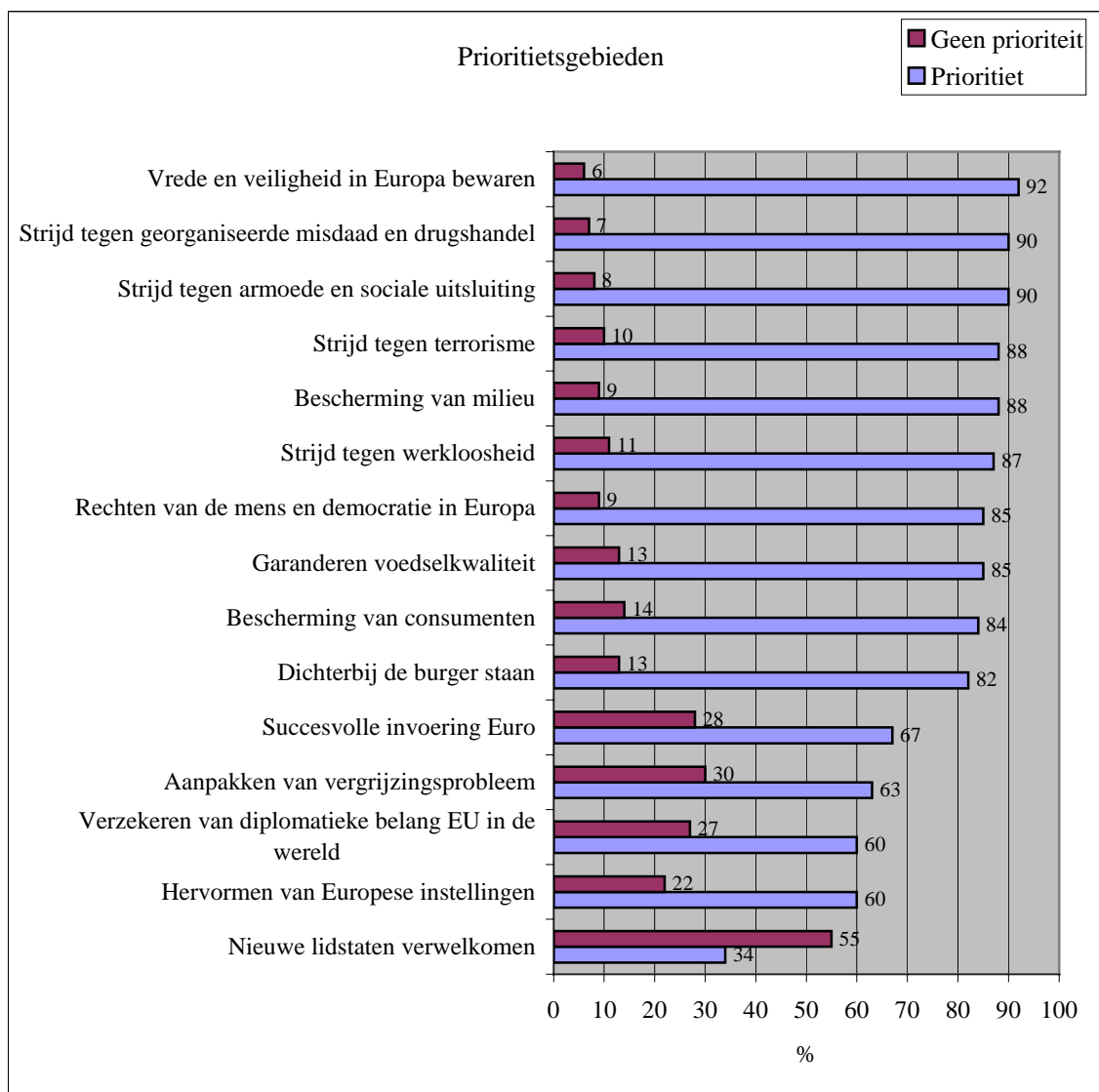

Figuur 3.3

3.3 Prioriteitsgebieden

Figuur 3.4 geeft aan welke beleidsterreinen volgens de Nederlandse respondent prioriteit zouden moeten krijgen. Een grote meerderheid (>90%) vindt dat actie op gebieden als vrede en veiligheid, de strijd tegen de georganiseerde misdaad en de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting een prioriteit moet zijn. Ook de strijd tegen het terrorisme behaalt een hoge score op de prioriteitenlijst, uit paragraaf 1.3 bleek al dat een meerderheid van de respondenten hier angstig voor is.

Slechts 34% van de respondenten vindt dat het verwelkomen van de nieuwe lidstaten een actie is die een prioriteit moet zijn voor de Europese Unie, een meerderheid, 55%, vindt niet dat dit een prioriteit zou moeten zijn. Dit is opvallend omdat de uitbreiding al enige tijd hoog op de politieke agenda van de Europese Commissie en andere instellingen staat.

Figuur 3.4

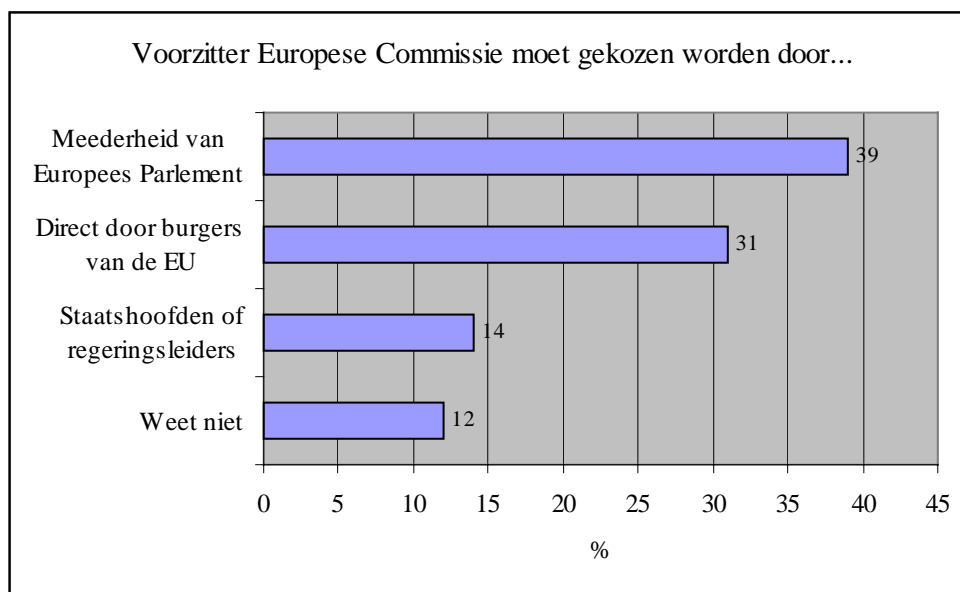
3.4 Constitutie

Een groot deel (73%) van de Nederlandse respondenten vindt dat de Europese Unie een constitutie zou moeten hebben. Studenten, managers, zelfstandigen en andere witte boorden zijn hier meer positief over dan arbeiders of werklozen. Respondenten die tegen de Euro zijn en die eerder opgelucht dan teleurgesteld zijn wanneer de Europese Unie zou worden opgeheven, staan negatiever ten opzichte van een Europese constitutie.

Nederlandse respondenten staan enigszins positiever tegenover een Europese constitutie dan andere Europeanen, gemiddeld is 63% van de Europeanen voor zo'n constitutie.

3.5 Democratie

Uit onderstaande figuur blijkt dat 39% van de respondenten vindt dat de voorzitter van de Europese Commissie gekozen zou moeten worden door het Europese Parlement. Dit wordt gevolgd door de mening dat de voorzitter van de Europese Commissie direct gekozen zou moeten worden door de burgers in de Europese Unie.

Figuur 3.5

De huidige situatie binnen de Europese Unie is dat elk land een veto recht heeft wanneer er gestemd moet worden over belangrijke of gevoelige beslissingen.

50% van de respondenten vindt dat dit recht moet blijven bestaan ter bescherming van de nationale belangen. 32% geeft aan dat dit recht opgeheven moet worden zodat de Europese Unie efficiënter kan functioneren en 18% weet het niet.

3.6 Belastingen

Momenteel draagt iedere lidstaat van de Europese Unie een deel van haar belastingopbrengsten af aan de Europese Unie. Aan de Nederlandse respondenten is gevraagd of zij deze bijdrage liever direct aan de Europese Unie zouden willen betalen. 64% antwoordt hier ontkennend op en 19% zou dit wel liever direct aan de Europese Unie bijdragen.

De respondenten in de leeftijdscategorie van 15 tot 24 jaar zouden eerder dan andere leeftijdsgroepen de bijdrage direct aan de Europese Unie willen leveren. Ook respondenten uit een hogere inkomens groep zijn eerder geneigd te antwoorden dat ze liever direct de bijdrage aan de EU betalen dan dat dat via Nederland gebeurt.

HOOFDSTUK 4

UITBREIDING VAN DE EUROPESE UNIE

4.1 Uitbreiden met welke landen?

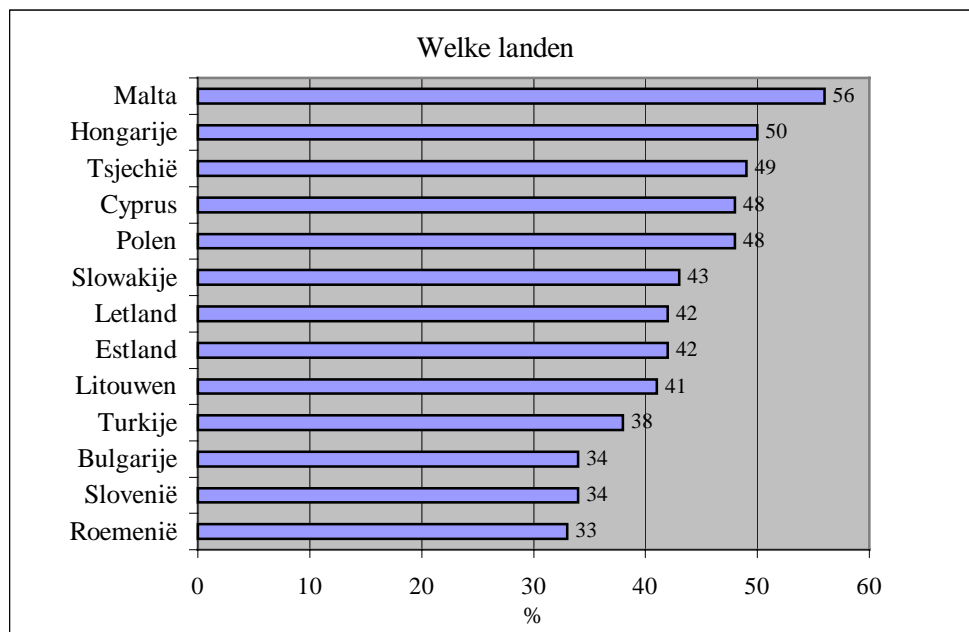
Er zijn weinig (1%) Nederlandse respondenten die zich zeer goed geïnformeerd voelen over de uitbreiding van de Europese Unie met 12 nieuwe lidstaten. 20% voelt zich redelijk geïnformeerd, een meerderheid (54%) voelt zich niet goed geïnformeerd en 24% voelt zich helemaal niet geïnformeerd.

De geprefereerde optie van uitbreiding is die van uitbreiden met sommige landen, 55% van de respondenten geeft hier de voorkeur aan. 18% vindt dat de Europese Unie niet uitgebreid moet worden met nieuwe lidstaten en 17% vindt dat alle landen die toe willen treden toegelaten moeten worden tot de Europese Unie.

Figuur 4.1 geeft aan welke landen volgens de Nederlandse respondenten wel kunnen toe treden tot de Europese Unie. Rond de 20% van de respondenten heeft bij elk land aangegeven het niet te weten of ze voor toetreding van dat land zijn. Een meerderheid van de respondenten geeft aan voor toetreding van Malta en Hongarije te zijn, ook Tsjechië, Cyprus en Polen zijn landen waar bijna 50% van de respondenten voor is dat ze in de nabije toekomst deel gaan uitmaken van de Europese Unie.

Bulgarije, Slovenië en Roemenië zijn landen waar maar eenderde van de respondenten voor is dat ze in de toekomst toe zullen treden tot de Europese Unie. Bulgarije en Roemenië hebben nog niet alle hoofdstukken van het Acquis Communautaire gesloten en zullen waarschijnlijk niet tot de eerste landen behoren die toe zullen treden, maar Slovenië is wel een kandidaat lidstaat dat bijna alle onderhandelingshoofdstukken al heeft gesloten en tot de eerste 10 landen zal behoren.

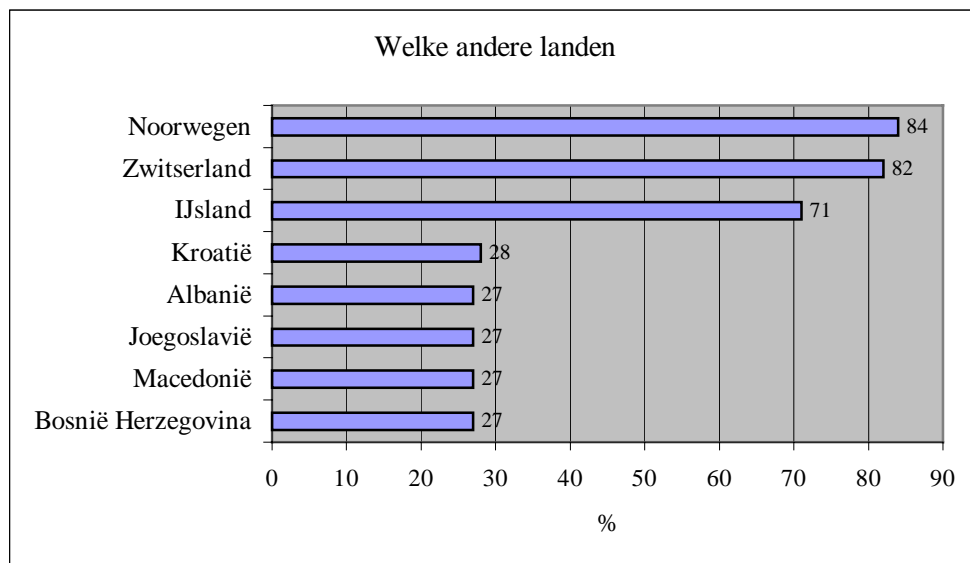
Voor veel landen geldt dat respondenten tot 19 jaar oud en respondenten van 55 jaar en ouder minder positief tegenover de toetreding van de kandidaat lidstaten staan dan respondenten uit andere leeftijdsgroepen. Respondenten die tevreden zijn met hun eigen leven zijn meer voor het toetreden van de kandidaat lidstaten dan respondenten die minder tevreden zijn met hun leven. Tenslotte is het zo dat de respondenten die zich goed geïnformeerd voelen over de uitbreiding van de Europese Unie positiever tegenover de toetredende landen staan dan de respondenten die zich minder goed geïnformeerd voelen over de uitbreiding.

Figuur 4.1

De volgende vraag die gesteld is aan de respondenten is of ze er voor of tegen zouden zijn wanneer andere Europese landen, die op dit moment niet de status van kandidaat land hebben, toe zouden treden tot de Europese Unie. De resultaten staan in figuur 4.2.

De landen waar de meeste respondenten voor zouden zijn wanneer het om toetreding tot de Europese Unie gaat zijn 3 West-Europese landen, Noorwegen, Zwitserland en IJsland. Minder dan eenderde van de respondenten zou voor toetreding van de Centraal Europese landen als Albanië, Kroatië of de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië zijn. Dit lijkt er op te wijzen dat een zekere onbekendheid met een land kan leiden tot weerstand. Ook hier is het zo dat de mate waarin de respondent zich geïnformeerd voelt samenhangt met de houding ten opzichte van de toetreding van landen tot de Europese Unie. Hoe beter de respondent zich geïnformeerd voelt des te meer staan ze positief tegenover de toetreding van landen tot de EU.

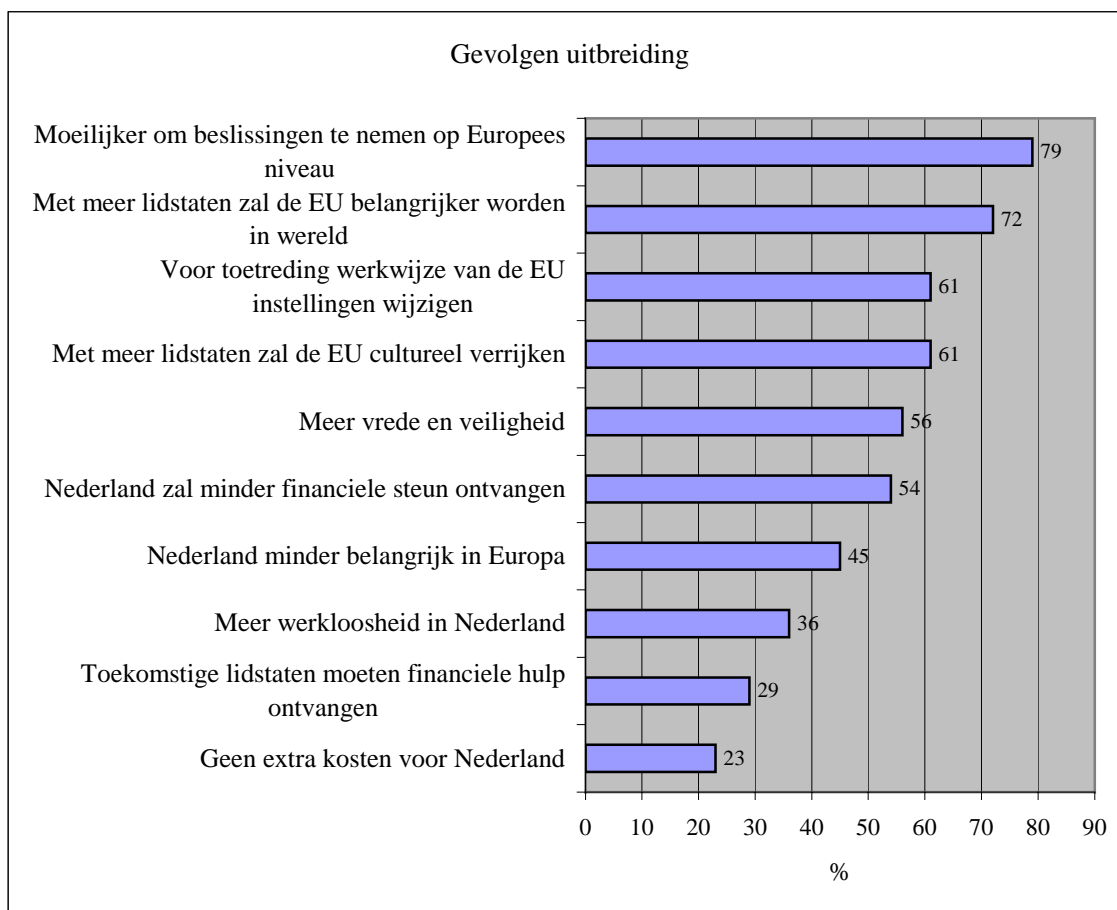
Figuur 4.2

4.2 Gevolgen van de uitbreiding

Figuur 4.3 laat zien wat de Nederlandse respondent denkt dat de gevolgen van de uitbreiding zullen zijn.

Bijna 80% van de respondenten is het eens met de stelling dat het na de uitbreiding moeilijker zal worden om beslissingen te nemen op Europees niveau. 72% denkt dat uit hoe meer lidstaten de Europese Unie zal bestaan, hoe belangrijker het zal zijn in de wereld. 23% is het eens met de stelling dat de uitbreiding geen extra kosten voor Nederland met zich mee zal brengen, met andere woorden, een groot deel denkt dat dit wel het geval zal zijn. Ongeveer eenderde van de respondenten vindt dat de toekomstige lidstaten al financiële hulp zouden moeten ontvangen voordat ze toetreden. Over de stelling dat Nederland minder belangrijk zal worden na de uitbreiding bestaat enige onenigheid, ongeveer evenveel respondenten zijn het eens als oneens met deze stelling.

10% tot 20% van de respondenten heeft aangegeven niet te weten of ze het met een stelling eens of oneens zijn.

Figuur 4.3

CONCLUSIE

Uit het eerste hoofdstuk, dat het leven van de Nederlander beschrijft, blijkt dat de Nederlanders redelijk tot zeer tevreden zijn met hun eigen leven. Bijna de helft vindt zelfs dat zijn huidige leven verbeterd is ten opzichte van 5 jaar geleden. Er zijn ongeveer evenveel respondenten die verwachten dat hun leven in de toekomst zal verbeteren als respondenten die verwachten dat het hetzelfde zal blijven, weinig mensen verwachten dat het slechter zal worden. Hieruit kan men concluderen dat de Nederlanders over het algemeen positief in het leven staan.

Na de aanslagen in New York op 11 september vorig jaar, staat terrorisme op de eerste plaats van gebeurtenissen waarvoor men angstig is. Dit wordt gevolgd door de angst voor een etnisch conflict in Europa en door de angst voor georganiseerde misdaad. De Nederlandse respondent is minder bang dan andere Europeanen voor een kernoorlog of voor een conventionele oorlog in Europa.

Het grootste deel van de respondenten heeft vertrouwen in de traditionele massamedia zoals de radio en de televisie. Een meerderheid heeft ook vertrouwen in instellingen zoals de Verenigde Naties en liefdadigheidsinstellingen. Ook heeft een meerderheid van de respondenten vertrouwen in het Nederlandse parlement, de politie en het Nederlandse rechtssysteem. Het minste vertrouwen is er in de politieke partijen, maar de Nederlander heeft nog wel meer vertrouwen in politieke partijen dan de gemiddelde Europeaan. Ongeveer de helft van de respondenten heeft vertrouwen in de Europese Unie. Door het grote vertrouwen in de massamedia zouden deze een belangrijke rol kunnen spelen bij het informeren van de respondenten en in de vorming van de publieke opinie. Uit hoofdstuk vier blijkt bijvoorbeeld dat de respondent zich niet goed geïnformeerd voelt over de uitbreiding, hier zouden de media een rol in kunnen spelen.

De meeste aandacht wordt besteed aan nieuws over sociale onderwerpen zoals onderwijs, gezondheidszorg of armoede. Aan nieuws over de Europese Unie wordt door ongeveer de helft van de respondenten aandacht besteed. Respondenten die een positief beeld van de Europese Unie hebben besteden meer aandacht aan nieuws over de Europese Unie dan respondenten die een negatief beeld van de Europese Unie hebben. Verder blijkt dat de mate van aandacht die aan sommige onderwerpen in het nieuws wordt besteed samenhangt met de beroepsgroep waartoe men behoort.

Het tweede hoofdstuk tracht een indicatie te geven van de steun voor de Europese Unie.

Over het algemeen heeft de Nederlander het gevoel dat het een redelijke kennis over de Europese Unie heeft. Wanneer ze op zoek gaan naar informatie over de Europese Unie maken ze vooral gebruik van media als televisie, krant en radio. Dit wordt gevolgd door het internet

dat meer wordt gebruikt door respondenten in de leeftijdsgroep van 15 tot 39 jaar dan door andere leeftijdsgroepen. Een vijfde deel van de respondenten heeft aangegeven eigenlijk nooit op zoek te zijn naar informatie over de Europese Unie.

Op de vraag hoe de respondenten graag geïnformeerd zouden willen worden over de Europese Unie komt wederom naar voren dat de respondent prefereert informatie te ontvangen door middel van massamedia als de televisie, krant en radio. Er is ook een redelijk aantal dat aangeeft een kort blaadje te willen hebben dat een overzicht geeft van de Europese Unie.

Men kan zeggen dat de Nederlander positief tegenover het lidmaatschap van Nederland aan de Europese Unie staat. Ook vindt een meerderheid dat Nederland er over het algemeen voordeel van heeft gehad lid te zijn van de Europese Unie. De Nederlander is meer tevreden over het lidmaatschap van zijn eigen land van de Europese Unie dan de gemiddelde Europeaan.

Bijna de helft van de respondenten zou het niet veel uitmaken wanneer ze morgen te horen zouden krijgen dat de Europese Unie zou worden opgeheven.

Voor een meerderheid van de respondenten blijkt dat de persoonlijke betekenis die de Europese Unie voor hen heeft de Euro is. Dit wordt gevolgd door de vrijheid om overal in de Europese Unie te kunnen reizen, studeren of werken.

De Europese Unie geeft bijna de helft van de respondenten een gevoel van vertrouwen gevolgd door een gevoel van hoop, maar geeft niet veel respondenten een enthousiast gevoel. De Nederlandse respondent heeft een groter vertrouwen in de Europese Unie dan de gemiddelde Europeaan.

De meest bekende Europese instelling is het Europese Parlement en daarna de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank. De minst bekende instellingen zijn het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's. Het vertrouwen in de Europese Centrale Bank is het grootste gevolgd door het Europese Hof van Justitie.

Een zeer grote meerderheid van de respondenten ziet zichzelf alleen als Nederlander of eerst als Nederlander en dan pas als Europeaan. Ook is een grote meerderheid er trots op om Nederlander te zijn.

Ondanks de negatieve publiciteit over de prijsstijgingen die het gevolg zouden zijn van de Euro, staat de Nederlandse respondent positief tegenover de komst van de Euro. Vergeleken met het EU gemiddelde is de Nederlandse respondent eerder tevreden met de komst van de Euro en daarmee het verlies van de nationale munt dan andere Europeanen.

Concluderend kan men zeggen dat de Nederlander op een groot aantal terreinen positief staat tegenover de Europese Unie, al roept de Europese Unie niet direct een gevoel van enthousiasme op en zou een aantal respondenten opgelucht zijn wanneer de Europese Unie zou worden opgeheven. De komst van de Euro heeft ertoe bijgedragen dat de Europese Unie meer betekenis voor de respondenten heeft gekregen.

Het derde hoofdstuk geeft een overzicht van de mening van de Nederlandse respondent over de beslissingsbevoegdheden, verantwoordelijkheden, prioriteiten en beleidszaken binnen de Europese Unie. Een meerderheid vindt dat beslissingen op het gebied van onderwijs, gezondheid, sociale zekerheid, politie en voorkomen van criminaliteit bij de Nederlandse regering moeten liggen. Aan de andere kant is er ook een meerderheid die vindt dat beslissingen over de munteenheid, het buitenland beleid, het verschaffen van informatie over de Europese Unie, strijd tegen terrorisme en de strijd tegen de mensenhandel genomen moeten worden binnen de Europese Unie.

De Nederlander staat positief tegenover een gemeenschappelijk defensie en veiligheid beleid, maar minder positief tegen over de uitbreiding. De respondenten vinden dan ook dat de uitbreiding van de Europese Unie geen prioriteit zou moeten hebben. Zij vinden juist dat zaken als de vrede en veiligheid in Europa bewaren en de strijd tegen de georganiseerde misdaad prioriteit zouden moeten krijgen.

De helft van de respondenten vindt dat het vetorecht dat elk land momenteel heeft wanneer er gestemd moet worden over belangrijke of gevoelige beslissingen moet blijven bestaan ter bescherming van de nationale belangen.

Uit de mening van de respondenten komt naar voren dat ze het eens zijn met de gang van zaken zoals die momenteel is binnen de Europese Unie. Beslissingen over de munteenheid of het buitenland beleid worden voor een groot deel gemeenschappelijk genomen binnen de Europese Unie en beslissingen over zaken als onderwijs en politie worden op nationaal niveau genomen en daar heeft de Europese Unie bijna geen beslissingsbevoegdheden. Op één punt bestaat er een groot verschil van mening tussen de opinie van de Nederlandse respondenten en die van de Europese Unie en dat is over de uitbreiding. De uitbreiding is een onderwerp dat al geruime tijd hoog op de politieke agenda van de Europese Unie staat, voor de Nederlandse respondenten heeft dit onderwerp echter de minste prioriteit.

In het vierde hoofdstuk, dat over de uitbreiding van de Europese Unie gaat, geeft een kleine meerderheid van de respondenten aan zich niet goed geïnformeerd te voelen over de uitbreiding van de Europese Unie. Zoals eerder gezegd zouden de kranten, televisie en radio er een rol in kunnen spelen om het gevoel van geïnformeerdheid te vergroten.

Een kleine meerderheid van de respondenten is van mening dat de Europese Unie uitgebreid moet worden met sommige landen. Ongeveer de helft is voor toetreding van Malta, Hongarije, Tsjechië, Cyprus en Polen. Rond eenderde is voor de toetreding van Bulgarije, Slovenië en Roemenië. Landen die momenteel geen kandidaat lidstaat zijn maar waar de meeste respondenten wel voor zouden zijn wanneer ze toe zouden treden zijn Noorwegen, IJsland en Zwitserland.

Een groot deel van de respondenten is het eens met de stelling dat het na de uitbreiding moeilijker zal worden om beslissingen te nemen op Europees niveau. Er is tevens een meerderheid die het eens is met de stelling dat de EU belangrijker zal worden in de wereld wanneer het meer lidstaten heeft. Ook denken veel Nederlanders dat de uitbreiding extra kosten voor Nederland met zich mee zal brengen.

Over de uitbreiding en het aantal landen dat toe zou moeten treden verschilt de mening van de Nederlandse respondent enigszins met de mening van de Europese Unie, de laatste streeft ernaar zoveel mogelijk landen toe te laten treden.

VRAGENLIJST

<Q2> Als u onder vrienden bent, wordt er dan vaak, af en toe, of nooit over politieke zaken gesproken?

vaak.....	6) 1
af en toe.....	2
nooit.....	3
weet niet.....	4

<Q3> Slaagt u er wel eens in om vrienden, familie en collega's te overtuigen van iets waaraan u veel belang hecht? Gebeurt dit ...?

INT.: LEES VOOR

meestal.....	7) 1
af en toe.....	2
zelden.....	3
nooit.....	4
weet niet.....	5

<Q4> Bent u over het geheel genomen zeer tevreden, tamelijk tevreden, niet zo tevreden of helemaal niet tevreden met het leven dat u leidt? Zou u zeggen dat u:

INT.: LEES VOOR

zeer tevreden bent.....	8) 1
tamelijk tevreden bent.....	2
niet zo tevreden bent.....	3
helemaal niet tevreden bent.....	4
weet niet.....	5

<Q5> Als u uw huidige omstandigheden vergelijkt met die van vijf jaar geleden, zou u dan zeggen dat ze verbeterd zijn, ongeveer gelijk zijn gebleven of slechter zijn geworden?

verbeterd.....	9)	1
ongeveer gelijk gebleven.....		2
slechter geworden.....		3
weet niet.....		4

<Q6> Verwacht u dat uw persoonlijke omstandigheden in de loop van de komende vijf jaar zullen verbeteren, ongeveer gelijk zullen blijven of slechter zullen worden?

zullen verbeteren.....	10)	1
zullen ongeveer gelijk blijven.....		2
zullen slechter worden.....		3
weet niet.....		4

+-----+
 | Ik heb hier een aantal zaken op een rij gezet, waarvoor sommige |
 | mensen zeggen bang te zijn. |
 +-----+

<Q701> Kunt u mij voor een wereldoorlog zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?

INT.: LEES VOOR.

wel bang.....	11)	1
niet bang.....		2
weet niet.....		3

<Q702> Kunt u mij voor een kernoorlog in Europa zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?

INT.: LEES VOOR.

wel bang.....	12)	1
niet bang.....		2
weet niet.....		3

<Q703> Kunt u mij voor een conventionele oorlog in Europa (dus geen oorlog met kern- of bacteriologische of chemische wapens) zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?

INT.: LEES VOOR.

wel bang.....	13)	1
niet bang.....		2
weet niet.....		3

<Q704> Kunt u mij voor per ongeluk een kernraket lanceren zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?

INT.: LEES VOOR.

wel bang.....	14)	1
niet bang.....		2
weet niet.....		3

<Q705> Kunt u mij voor een ongeluk in een kerncentrale zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?

INT.: LEES VOOR.

wel bang.....	15)	1
niet bang.....		2
weet niet.....		3

<Q706> Kunt u mij voor de verspreiding van kern-, bacteriologische of chemische massa vernietigingswapens zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?

INT.: LEES VOOR.

wel bang.....	16)	1
niet bang.....		2
weet niet.....		3

<Q707> Kunt u mij voor etnische conflicten in Europa zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?
 INT.: LEES VOOR.
 wel bang..... 17) 1
 niet bang..... 2
 weet niet..... 3

<Q708> Kunt u mij voor terrorisme zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?
 INT.: LEES VOOR.
 wel bang..... 18) 1
 niet bang..... 2
 weet niet..... 3

<Q709> Kunt u mij voor georganiseerde misdaad zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?
 INT.: LEES VOOR.
 wel bang..... 19) 1
 niet bang..... 2
 weet niet..... 3

<Q710> Kunt u mij voor ziekte-epidemieën zeggen of u daar zelf bang voor bent of niet?
 INT.: LEES VOOR.
 wel bang..... 20) 1
 niet bang..... 2
 weet niet..... 3

+-----+
 | Ik wil u nu een vraag stellen over het vertrouwen dat u heeft in |
 | bepaalde instellingen. |
 +-----+

<Q801> Zegt u mij voor de geschreven pers of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.
 INT.: LEES VOOR.
 eerder wel vertrouwen..... 21) 1
 eerder geen vertrouwen..... 2
 weet niet..... 3

<Q802> Zegt u mij voor de radio of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.
 INT.: LEES VOOR.
 eerder wel vertrouwen..... 22) 1
 eerder geen vertrouwen..... 2
 weet niet..... 3

<Q803> Zegt u mij voor de televisie of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.
 INT.: LEES VOOR.
 eerder wel vertrouwen..... 23) 1
 eerder geen vertrouwen..... 2
 weet niet..... 3

<Q804> Zegt u mij voor Justitie, het Nederlandse rechtssysteem of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.
 INT.: LEES VOOR.
 eerder wel vertrouwen..... 24) 1
 eerder geen vertrouwen..... 2
 weet niet..... 3

<Q805> Zegt u mij voor de politie of u er eerder wel vertrouwen
of eerder geen vertrouwen in heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 25) 1
eerder geen vertrouwen..... 2
weet niet..... 3

<Q806> Zegt u mij voor het leger of u er eerder wel vertrouwen of
eerder geen vertrouwen in heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 26) 1
eerder geen vertrouwen..... 2
weet niet..... 3

<Q807> Zegt u mij voor de kerk of u er eerder wel vertrouwen of
eerder geen vertrouwen in heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 27) 1
eerder geen vertrouwen..... 2
weet niet..... 3

<Q808> Zegt u mij voor de vakbonden of u er eerder wel vertrouwen
of eerder geen vertrouwen in heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 28) 1
eerder geen vertrouwen..... 2
weet niet..... 3

<Q809> Zegt u mij voor politieke partijen of u er eerder wel
vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 29) 1
eerder geen vertrouwen..... 2
weet niet..... 3

<Q810> Zegt u mij voor overheidsinstellingen of u er eerder wel
vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 30) 1
eerder geen vertrouwen..... 2
weet niet..... 3

<Q811> Zegt u mij voor grote ondernemingen of u er eerder wel
vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 31) 1
eerder geen vertrouwen..... 2
weet niet..... 3

<Q812> Zegt u mij voor de Nederlandse regering of u er eerder wel
vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 32) 1
eerder geen vertrouwen..... 2
weet niet..... 3

<Q813> Zegt u mij voor het Nederlands Parlement, de Tweede Kamer
of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in
heeft.
INT.: LEES VOOR.
eerder wel vertrouwen..... 33) 1

eerder geen vertrouwen.....	2
weet niet.....	3

<Q814>	<p>Zegt u mij voor De Europese Unie of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.</p> <p>INT.: LEES VOOR.</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 34) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q815>	<p>Zegt u mij voor De Verenigde Naties of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.</p> <p>INT.: LEES VOOR.</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 35) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q816>	<p>Zegt u mij voor niet-overheid instellingen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.</p> <p>INT.: LEES VOOR.</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 36) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q817>	<p>Zegt u mij voor liefdadigheidsinstellingen en vrijwillige organisaties of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft.</p> <p>INT.: LEES VOOR.</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 37) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q901>	<p>Besteedt u in het algemeen veel aandacht, een beetje aandacht, of helemaal geen aandacht aan nieuws over politiek?</p> <p>INT.: TOON KAART 9 MET ANTWOORDSCHAAL.</p> <p>veel aandacht..... 38) 1</p> <p>een beetje aandacht..... 2</p> <p>geen aandacht..... 3</p> <p>weet niet/geen opgave..... 4</p>
<Q902>	<p>Besteedt u in het algemeen veel aandacht, een beetje aandacht, of helemaal geen aandacht aan nieuws over maatschappelijke onderwerpen, zoals onderwijs, gezondheidszorg, armoede etc.?</p> <p>INT.: TOON KAART 9 MET ANTWOORDSCHAAL.</p> <p>veel aandacht..... 39) 1</p> <p>een beetje aandacht..... 2</p> <p>geen aandacht..... 3</p> <p>weet niet/geen opgave..... 4</p>
<Q903>	<p>Besteedt u in het algemeen veel aandacht, een beetje aandacht, of helemaal geen aandacht aan nieuws over de Europese Unie?</p> <p>INT.: TOON KAART 9 MET ANTWOORDSCHAAL.</p> <p>veel aandacht..... 40) 1</p> <p>een beetje aandacht..... 2</p> <p>geen aandacht..... 3</p> <p>weet niet/geen opgave..... 4</p>
<Q904>	<p>Besteedt u in het algemeen veel aandacht, een beetje aandacht, of helemaal geen aandacht aan nieuws over de economie?</p> <p>INT.: TOON KAART 9 MET ANTWOORDSCHAAL.</p> <p>veel aandacht..... 41) 1</p> <p>een beetje aandacht..... 2</p>

geen aandacht.....	3
weet niet/geen opgave.....	4

<Q905>	Besteedt u in het algemeen veel aandacht, een beetje aandacht, of helemaal geen aandacht aan nieuws over sport?	
	INT.: TOON KAART 9 MET ANTWOORDSCHAAL.	
	veel aandacht.....	42) 1
	een beetje aandacht.....	2
	geen aandacht.....	3
	weet niet/geen opgave.....	4
<hr/>		
<Q906>	Besteedt u in het algemeen veel aandacht, een beetje aandacht, of helemaal geen aandacht aan nieuws over het milieu?	
	INT.: TOON KAART 9 MET ANTWOORDSCHAAL.	
	veel aandacht.....	43) 1
	een beetje aandacht.....	2
	geen aandacht.....	3
	weet niet/geen opgave.....	4
<hr/>		
<Q907>	Besteedt u in het algemeen veel aandacht, een beetje aandacht, of helemaal geen aandacht aan nieuws over buitenlandse politiek of internationale aangelegenheden?	
	INT.: TOON KAART 9 MET ANTWOORDSCHAAL.	
	veel aandacht.....	44) 1
	een beetje aandacht.....	2
	geen aandacht.....	3
	weet niet/geen opgave.....	4
<hr/>		
<Q908>	Besteedt u in het algemeen veel aandacht, een beetje aandacht, of helemaal geen aandacht aan nieuws over cultuur?	
	INT.: TOON KAART 9 MET ANTWOORDSCHAAL.	
	veel aandacht.....	45) 1
	een beetje aandacht.....	2
	geen aandacht.....	3
	weet niet/geen opgave.....	4
<hr/>		
<Q10>	Gebruikmakend van de schaal op deze kaart, welk cijfer geeft dan het beste weer hoeveel u weet over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen?	
	INT.: TOON KAART 10 MET ANTWOORDSCHAAL.	
	1 (weet er helemaal niets van).....	46) 1
	2.....	2
	3.....	3
	4.....	4
	5.....	5
	6.....	6
	7.....	7
	8.....	8
	9.....	9
	10 (weet er alles van).....	10
	11 (weet niet).....	11
<hr/>		
<Q11>	Welke van de volgende bronnen gebruikt u als u informatie zoekt over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen?	
	INT.: TOON KAART 11; LEES VOOR; MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK; DOORVRAGEN: 'EN WAAR NOG MEER?'	
	op vergaderingen, bijeenkomsten.....	47) 1,
	gesprekken met familie, vrienden, collega's.....	2,
	in dagbladen.....	3,
	in weekbladen, tijdschriften.....	4,
	televisie.....	5,
	radio.....	6,
	het Internet.....	7,
	in boeken, brochures, informatiefolders.....	8,
	CD-ROM.....	9,
	informatie van de Europese Unie op aankondigingsborden i~	10,
	voorlichtingsbureaus van de Europese Unie,~.....	11,

informatiekantoren van nationale of regionale overheden..	12,
vakbonden of beroepsorganisaties.....	13,
andere organisaties (bijv. Consumentenorganisaties etc.).	14,
contact opnemen met een lid van het Europese Parlement o~	15,
andere bronnen (INT.: INDIEN SPONTAAN GENOEMD).....	16,
zoekt nooit dit soort informatie, niet geïnteresseerd~...	17,
weet niet.....	18,

Selektie: gebruikt bronnen voor informatie over de Europes Unie

<Q12> Hoe zou u, in het algemeen, bij voorkeur informatie over de Europese Unie willen krijgen?
INT.: TOON KAART 12; LEES VOOR; MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK

een kleine folder die een kort overzicht geeft.....	48)	1,
een meer gedetailleerde brochure.....		2,
een boek dat een complete beschrijving geeft.....		3,
een videoband.....		4,
via het Internet.....		5,
een CD-rom.....		6,
een computerterminal die u in staat stelt databanken te~.		7,
via de televisie.....		8,
via de radio.....		9,
via dagbladen.....		10,
via andere weekbladen, tijdschriften.....		11,
via posters.....		12,
ik wil geen informatie over de Europese Unie krijgen~....		13,
op geen van deze manieren (INT.: INDIEN SPONTAAN GENOEMD)		14,
weet niet.....		15,

EINDE Selektie: gebruikt bronnen voor informatie over de Europes Unie

<Q13> In het algemeen gesproken: vindt u het een goede of een slechte zaak of noch het één noch het ander dat Nederland lid is van de Europese Unie?

goede zaak.....	49)	1
slechte zaak.....		2
noch goed, noch slecht.....		3
weet niet.....		4

<Q14> Heeft Nederland, alles welbeschouwd, naar uw idee wel of geen voordeel bij zijn lidmaatschap van de Europese Unie?

wel voordeel.....	50)	1
geen voordeel.....		2
weet niet.....		3

<Q15> Welk beeld roept de Europese Unie in het algemeen bij u op: een zeer positief beeld, een tamelijk positief beeld, een neutraal beeld, een tamelijk negatief beeld, of een zeer negatief beeld?

zeer positief.....	51)	1
tamelijk positief.....		2
neutraal.....		3
tamelijk negatief.....		4
zeer negatief.....		5
weet niet.....		6

<Q16> Denkt u dat u persoonlijk meer voordelen of meer nadelen ondervindt, doordat Nederland lid is van de Europese Unie?
INT.: TOON KAART 16; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.

veel meer voordelen.....	52)	1
meer voordelen.....		2
evenveel voordelen als nadelen.....		3
meer nadelen.....		4
veel meer nadelen.....		5
weet niet.....		6

<Q17> Als u morgen zou horen dat de Europese Unie zou worden opgeheven, zou u dan erg teleurgesteld zijn, zou het u niet kunnen schelen of zou u juist opgelucht zijn?

erg teleurgesteld.....	53)	1
kan niet schelen.....		2

opgelucht.....	3
weet niet.....	4

<Q18> Wat betekent de Europese Unie voor u persoonlijk?
 INT.: TOON KAART 18A OF 18B; LEES VOOR; MEERDERE
 ANTWOORDEN MOGELIJK; ROTEER VAN BOVEN NAAR BENEDEN /
 BENEDEN NAAR BOVEN.

vrede.....	54)	1,
economische welvaart.....		2,
sociale zekerheid.....		3,
de vrijheid om overal in de Europese Unie te kunnen~.....		4,
culturele diversiteit.....		5,
een sterkere invloed in de wereld.....		6,
de Euro.....		7,
werkloosheid.....	8,	
bureaucratie.....	9,	
weggegooid geld.....	10,	
het verlies van onze culturele identiteit.....	11,	
meer criminaliteit.....	12,	
niet genoeg controles aan de grenzen van landen buiten d~	13,	
iets anders (INT.: INDIEN SPONTAAN GENOEMD).....	14,	
weet niet.....	15,	

<Q1901> Heeft u wel eens iets gehoord over:
 Het Europees Parlement

ja.....	55)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q1902> Heeft u wel eens iets gehoord over:
 De Europese Commissie

ja.....	56)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q1903> Heeft u wel eens iets gehoord over:
 De Raad van Ministers van de Europese Unie

ja.....	57)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q1904> Heeft u wel eens iets gehoord over:
 Het Europese Hof van Justitie

ja.....	58)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q1905> Heeft u wel eens iets gehoord over:
 De Europese Ombudsman

ja.....	59)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q1906> Heeft u wel eens iets gehoord over:
 De Europese Centrale Bank

ja.....	60)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q1907> Heeft u wel eens iets gehoord over:
 De Europese Rekenkamer

ja.....	61)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q1908>

Heeft u wel eens iets gehoord over:

Het Comité van de Regio

ja.....	62)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q1909>	Heeft u wel eens iets gehoord over:		
	Het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie		
	ja.....	63)	1
	nee.....		2
	weet niet.....		3
<Q1910>	Heeft u wel eens iets gehoord over:		
	De Conventie over de toekomst van de Europese Unie		
	ja.....	64)	1
	nee.....		2
	weet niet.....		3
<Q2001>	En kunt u voor het Europees Parlement aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?		
	wel belangrijk.....	65)	1
	niet belangrijk.....		2
	weet niet.....		3
<Q2002>	En kunt u voor de Europese Commissie aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?		
	wel belangrijk.....	66)	1
	niet belangrijk.....		2
	weet niet.....		3
<Q2003>	En kunt u voor de Raad van Ministers van de Europese Unie aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?		
	wel belangrijk.....	67)	1
	niet belangrijk.....		2
	weet niet.....		3
<Q2004>	En kunt u voor het Europese Hof van Justitie aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?		
	wel belangrijk.....	68)	1
	niet belangrijk.....		2
	weet niet.....		3
<Q2005>	En kunt u voor de Europese Ombudsman aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?		
	wel belangrijk.....	69)	1
	niet belangrijk.....		2
	weet niet.....		3
<Q2006>	En kunt u voor de Europese Centrale Bank aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?		
	wel belangrijk.....	70)	1
	niet belangrijk.....		2
	weet niet.....		3
<Q2007>	En kunt u voor de Europese Rekenkamer aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?		
	wel belangrijk.....	71)	1
	niet belangrijk.....		2

weet niet.....	3
----------------	---

<Q2008>	<p>En kunt u voor het Comité van de Regio aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?</p> <p>wel belangrijk..... 72) 1</p> <p>niet belangrijk..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2009>	<p>En kunt u voor het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?</p> <p>wel belangrijk..... 73) 1</p> <p>niet belangrijk..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2010>	<p>En kunt u voor de Conventie over de toekomst van de Europese Unie aangeven of u denkt dat deze wel of niet een belangrijke rol speelt bij de gang van zaken in de Europese Unie?</p> <p>wel belangrijk..... 74) 1</p> <p>niet belangrijk..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2101>	<p>En kunt u mij voor het Europees Parlement zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 75) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2102>	<p>En kunt u mij voor de Europese Commissie zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 76) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2103>	<p>En kunt u mij voor de Raad van Ministers van de Europese Unie zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 77) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2104>	<p>En kunt u mij voor het Europese Hof van Justitie zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 78) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2105>	<p>En kunt u mij voor de Europese Ombudsman zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 79) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2106>	<p>En kunt u mij voor de Europese Centrale Bank zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?</p> <p>eerder wel vertrouwen..... 80) 1</p> <p>eerder geen vertrouwen..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>

<Q2107> En kunt u mij voor de Europese Rekenkamer zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?

eerder wel vertrouwen.....	81)	1
eerder geen vertrouwen.....		2
weet niet.....		3

<Q2108> En kunt u mij voor het Comité van de Regio zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?

eerder wel vertrouwen.....	82)	1
eerder geen vertrouwen.....		2
weet niet.....		3

<Q2109> En kunt u mij voor het Economisch en Sociaal Comité van de Europese Unie zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?

eerder wel vertrouwen.....	83)	1
eerder geen vertrouwen.....		2
weet niet.....		3

<Q2110> En kunt u mij voor de Conventie over de toekomst van de Europese Unie zeggen of u er eerder wel vertrouwen of eerder geen vertrouwen in heeft?

eerder wel vertrouwen.....	84)	1
eerder geen vertrouwen.....		2
weet niet.....		3

Deze vragen worden niet gesteld (maar achteraf gevuld)

<Q22FAKE> Q22FAKE

+---+ 85)

<Q23FAKE> Q23FAKE

+---+ 86)

EINDE Deze vragen worden niet gesteld (maar achteraf gevuld)

```
+-----+
| Kunt u mij voor elk van de volgende gebieden die ik hierna opnoem |
| zeggen of u vindt dat beslissingen genomen moeten worden door de |
| Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie.                  |
+-----+
```

<Q24A1> Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "defensie" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?

Nederlandse regering.....	87)	1
binnen de Europese Unie.....		2
weet niet.....		3

<Q24A2> Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "milieubescherming" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?

Nederlandse regering.....	88)	1
binnen de Europese Unie.....		2
weet niet.....		3

<Q24A3> Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "de munt" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?

Nederlandse regering.....	89)	1
binnen de Europese Unie.....		2

weet niet.....	3
----------------	---

<Q24A4>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "humanitaire hulp" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 90) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q24A5>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "gezondheid en sociale zekerheid" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 91) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q24A6>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "elementaire richtlijnen op het gebied van radio, televisie en pers" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 92) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q24A7>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "aanpak van armoede / sociale uitsluiting" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 93) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q24A8>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "aanpak van de werkloosheid" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 94) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q24A9>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "landbouw- en visserijbeleid" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 95) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q24A10>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "hulp aan regio's die economische problemen hebben" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 96) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q24A11>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "onderwijs" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 97) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q24A12>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "wetenschappelijk en technologisch onderzoek" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese</p>

Unie?	
Nederlandse regering.....	98) 1
binnen de Europese Unie.....	2
weet niet.....	3

<Q24A13>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "informatie over de Europese Unie, haar beleid en instellingen" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 99) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<Q24A14>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "de buitenlandse politiek met betrekking tot landen buiten de Europese Unie" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 100) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<Q24A15>	<p>Kunt u mij zeggen of u vindt dat voor "cultureel beleid" beslissingen genomen moeten worden door de Nederlandse regering, of binnen de Europese Unie?</p> <p>Nederlandse regering..... 101) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<p>+-----+ En wie vindt u verantwoordelijk voor de volgende gebieden? +-----+</p>		
<Q24B1>	<p>Voor "immigratiebeleid"?</p> <p>Nederlandse regering..... 102) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<Q24B2>	<p>Voor "regels ten aanzien van politiek asiel"?</p> <p>Nederlandse regering..... 103) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<Q24B3>	<p>Voor "de strijd tegen de georganiseerde misdaad"?</p> <p>Nederlandse regering..... 104) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<Q24B4>	<p>Voor "politie"?</p> <p>Nederlandse regering..... 105) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<Q24B5>	<p>Voor "justitie"?</p> <p>Nederlandse regering..... 106) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<Q24B6>	<p>Voor "toelating van vluchtelingen"?</p> <p>Nederlandse regering..... 107) 1</p> <p>binnen de Europese Unie..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>	
<Q24B7>	<p>Voor "voorkomen van jeugdcriminaliteit"?</p> <p>Nederlandse regering..... 108) 1</p>	

binnen de Europese Unie.....	2
weet niet.....	3

<Q24B8>	Voor "voorkomen van stedelijke criminaliteit"?		
	Nederlandse regering.....	109)	1
	binnen de Europese Unie.....		2
	weet niet.....		3

<Q24B9>	Voor "de strijd tegen drugs"?		
	Nederlandse regering.....	110)	1
	binnen de Europese Unie.....		2
	weet niet.....		3

<Q24B10>	Voor "de strijd tegen mensenhandel en uitbuiting van mensen"?		
	Nederlandse regering.....	111)	1
	binnen de Europese Unie.....		2
	weet niet.....		3

<Q24B11>	Voor "de strijd tegen het internationale terrorisme"?		
	Nederlandse regering.....	112)	1
	binnen de Europese Unie.....		2
	weet niet.....		3

<Q24B12>	Voor "het probleem van de vergrijzing aanpakken"?		
	Nederlandse regering.....	113)	1
	binnen de Europese Unie.....		2
	weet niet.....		3

```

+-----+
| U krijgt nu een aantal stellingen. Wilt u mij voor elke stelling |
| zeggen of u er vóór of tegen bent.                               |
+-----+

```

<Q2501>	"Een Europese Monetaire Unie met één munteenheid, de Euro"		
	Bent u er voor of tegen?		
	voor.....	114)	1
	tegen.....		2
	weet niet.....		3

<Q2502>	"Een gemeenschappelijke buitenlandse politiek van de Europese lidstaten tegenover andere landen" Bent u er voor of tegen?		
	voor.....	115)	1
	tegen.....		2
	weet niet.....		3

<Q2503>	"Een gemeenschappelijk defensie- en veiligheidsbeleid van de Europese lidstaten" Bent u er voor of tegen?		
	voor.....	116)	1
	tegen.....		2
	weet niet.....		3

<Q2504>	"De uitbreiding van de Europese Unie met nieuwe landen" Bent u er voor of tegen?		
	voor.....	117)	1
	tegen.....		2
	weet niet.....		3

<Q2505>	"Een Europese Unie die verantwoordelijk is voor zaken die		
---------	---	--	--

niet effectief kunnen worden behandeld door nationale,
regionale en lokale overheden" Bent u er voor of tegen?
voor..... 118) 1
tegen..... 2
weet niet..... 3

<Q2506> "Het aftreden van de voorzitter van de Europese Commissie en de Europese Commissarissen als ze niet beschikken over een meerderheid in het Europees Parlement" Bent u er voor of tegen?

voor.....	119)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q2507> "Kinderen op school les geven over de werking van de Europese instellingen" Bent u er voor of tegen?

voor.....	120)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

+-----+
| Ik ga nu een aantal acties oplezen die de Europese Unie zou kunnen |
| ondernemen. Wilt u steeds aangeven of het volgens u wel prioriteit |
| moet krijgen, of niet. |
+-----+

<Q2601> "Nieuwe lidstaten toelaten" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.

wel prioriteit.....	121)	1
geen prioriteit.....		2
weet niet.....		3

<Q2602> "Dichter bij de Europese burgers staan, bijvoorbeeld door ze meer te informeren over de Europese Unie, haar beleid en haar instellingen" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.

wel prioriteit.....	122)	1
geen prioriteit.....		2
weet niet.....		3

<Q2603> "Met succes de gemeenschappelijke Europese munt, de Euro, invoeren" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.

wel prioriteit.....	123)	1
geen prioriteit.....		2
weet niet.....		3

<Q2604> "Bestrijden van de armoede en sociale uitsluiting" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.

wel prioriteit.....	124)	1
geen prioriteit.....		2
weet niet.....		3

<Q2605> "Milieubescherming" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.

wel prioriteit.....	125)	1
geen prioriteit.....		2
weet niet.....		3

<Q2606> "De kwaliteit van voedselproducten waarborgen" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.

wel prioriteit.....	126)	1
geen prioriteit.....		2
weet niet.....		3

<Q2607>

"Consumenten beschermen en de kwaliteit van producten waarborgen" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.

wel prioriteit.....	127)	1
geen prioriteit.....		2
weet niet.....		3

<Q2608>	<p>"Bestrijden van de werkloosheid" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.</p> <p>wel prioriteit..... 128) 1</p> <p>geen prioriteit..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2609>	<p>"Reorganiseren van de instellingen van de Europese Unie en de wijze waarop zij functioneren" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.</p> <p>wel prioriteit..... 129) 1</p> <p>geen prioriteit..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2610>	<p>"Bestrijden van de georganiseerde misdaad en de drugshandel" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.</p> <p>wel prioriteit..... 130) 1</p> <p>geen prioriteit..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2611>	<p>"Opkomen voor de politieke en diplomatieke betekenis van de Europese Unie in de wereld" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.</p> <p>wel prioriteit..... 131) 1</p> <p>geen prioriteit..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2612>	<p>"Handhaven van de vrede en de veiligheid in Europa" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.</p> <p>wel prioriteit..... 132) 1</p> <p>geen prioriteit..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2613>	<p>"Waarborgen van de rechten van het individu en van het respect voor de democratische grondbeginselen in Europa" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.</p> <p>wel prioriteit..... 133) 1</p> <p>geen prioriteit..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2614>	<p>"De strijd tegen terrorisme" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.</p> <p>wel prioriteit..... 134) 1</p> <p>geen prioriteit..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q2615>	<p>"Het probleem van de vergrijzing aanpakken" Moet dit volgens u wel prioriteit krijgen, of niet.</p> <p>wel prioriteit..... 135) 1</p> <p>geen prioriteit..... 2</p> <p>weet niet..... 3</p>
<Q27>	<p>Ziet u zichzelf in de nabije toekomst alleen als Nederlander, als Nederlander maar ook als Europeaan, als Europeaan maar ook als Nederlander, of alleen als Europeaan?</p> <p>INT.: TOON KAART 27; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.</p> <p>alleen als Nederlander..... 136) 1</p>

als Nederlander maar ook als Europeaan.....	2
als Europeaan maar ook als Nederlander.....	3
alleen als Europeaan.....	4
weet niet.....	5

<Q28> Zou u zeggen dat u er zeer trots, tamelijk trots, niet zo trots of helemaal niet trots op bent Nederlander te zijn?
 INT.: SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.
 zeer trots..... 137) 1
 tamelijk trots..... 2
 niet zo trots..... 3
 helemaal niet trots..... 4
 weet niet..... 5

<Q29> En zou u zeggen dat u er zeer trots, tamelijk trots, niet zo trots of helemaal niet trots op bent een Europeaan te zijn?
 INT.: SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.
 zeer trots..... 138) 1
 tamelijk trots..... 2
 niet zo trots..... 3
 helemaal niet trots..... 4
 weet niet..... 5

<Q30> Geeft de Europese Unie u persoonlijk het gevoel van ...?
 INT.: TOON KAART 30; LEES VOOR; MEERDERE ANTWOORDEN MOGELIJK.
 enthousiasme..... 139) 1,
 hoop..... 2,
 vertrouwen..... 3,
 onverschilligheid..... 4,
 angst..... 5,
 wantrouwen..... 6,
 het te willen afkeuren..... 7,
 weet niet..... 8,

<Q3101> Sommige mensen kunnen bevreesd zijn om de opbouw van Europa, de Europese Unie.
 Wilt u mij voor een economische crisis zeggen of u daarvoor tegenwoordig bevreesd bent, of niet?
 tegenwoordig wel bevreesd..... 140) 1
 tegenwoordig niet bevreesd..... 2
 weet niet..... 3

<Q3102> Sommige mensen kunnen bevreesd zijn om de opbouw van Europa, de Europese Unie.
 Wilt u mij voor een toename van de handel in drugs en van de internationale georganiseerde misdaad zeggen of u daarvoor tegenwoordig bevreesd bent, of niet?
 tegenwoordig wel bevreesd..... 141) 1
 tegenwoordig niet bevreesd..... 2
 weet niet..... 3

<Q3103> Sommige mensen kunnen bevreesd zijn om de opbouw van Europa, de Europese Unie.
 Wilt u mij voor een groei in de werkloosheid zeggen of u daarvoor tegenwoordig bevreesd bent, of niet?
 tegenwoordig wel bevreesd..... 142) 1
 tegenwoordig niet bevreesd..... 2
 weet niet..... 3

<Q3104> Sommige mensen kunnen bevreesd zijn om de opbouw van Europa, de Europese Unie.
 Wilt u mij voor het verlies van sociale voordelen zeggen of u daarvoor tegenwoordig bevreesd bent, of niet?
 tegenwoordig wel bevreesd..... 143) 1
 tegenwoordig niet bevreesd..... 2
 weet niet..... 3

<Q3105> Sommige mensen kunnen bevreesd zijn om de opbouw van Europa, de Europese Unie.
Wilt u mij voor het verlies van onze nationale identiteit en onze nationale cultuur zeggen of u daarvoor tegenwoordig bevreesd bent, of niet?
tegenwoordig wel bevreesd..... 144) 1
tegenwoordig niet bevreesd..... 2
weet niet..... 3

<Q3106> Sommige mensen kunnen bevreesd zijn om de opbouw van Europa, de Europese Unie.
Wilt u mij voor dat beslissingen zullen worden gebaseerd op de belangen van de grote lidstaten zeggen of u daarvoor tegenwoordig bevreesd bent, of niet?
tegenwoordig wel bevreesd..... 145) 1
tegenwoordig niet bevreesd..... 2
weet niet..... 3

<Q3107> Sommige mensen kunnen bevreesd zijn om de opbouw van Europa, de Europese Unie.
Wilt u mij voor dat Nederland niet meer echt zal bestaan zeggen of u daarvoor tegenwoordig bevreesd bent, of niet?
tegenwoordig wel bevreesd..... 146) 1
tegenwoordig niet bevreesd..... 2
weet niet..... 3

<Q32> Op 1 januari 2002 werd de gulden vervangen door de euro. Vindt u dit ...?
INT.: LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.
een zeer goede zaak..... 147) 1
een tamelijk goede zaak..... 2
noch een goede noch een slechte zaak..... 3
een tamelijk slechte zaak..... 4
een zeer slechte zaak..... 5
weet niet..... 6

Deze vragen worden niet gesteld (maar achteraf gevuld)

<Q33FAKE> Q33FAKE

+---+ 148)

EINDE Deze vragen worden niet gesteld (maar achteraf gevuld)

<Q34> In hoeverre voelt u zich er prettig bij om de euro te gebruiken?
Zou u zeggen dat u zich hierbij ...?
INT.: TOON KAART 34; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.
zeer prettig voelt..... 149) 1
tamelijk prettig voelt..... 2
niet erg prettig voelt..... 3
helemaal niet prettig voelt..... 4
weet niet..... 5

+-----+
| LATEN WE HET NU OVER EEN ANDER ONDERWERP HEBBEN: DE UITBREIDING VAN |
| DE EUROPESE UNIE. |
+-----+

<Q35> Aan welke van de volgende drie voorstellen voor de nabije toekomst van de Europese Unie geeft u de voorkeur?
INT.: TOON KAART 35; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.
de Europese Unie moet worden uitgebreid met alle landen~. 150) 1

de Europese Unie moet worden uitgebreid met alleen~.....	2
de Europese Unie moet niet worden uitgebreid met welk~...	3
geen van deze (INDIEN SPONTAAN GENOEMD).....	4
weet niet.....	5

<Q36A1> Wilt u mij voor Tsjechië, de Tsjechische republiek zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	151)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A2> Wilt u mij voor Slowakije zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	152)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A3> Wilt u mij voor Polen zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	153)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A4> Wilt u mij voor Hongarije zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	154)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A5> Wilt u mij voor Roemenië zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	155)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A6> Wilt u mij voor Slovenië zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	156)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A7> Wilt u mij voor Estland zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	157)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A8> Wilt u mij voor Letland zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	158)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A9> Wilt u mij voor Litouwen zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	159)	1
tegen.....		2

weet niet.....	3
----------------	---

<Q36A10> Wilt u mij voor Bulgarije zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	160)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A11> Wilt u mij voor Cyprus zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	161)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A12> Wilt u mij voor Malta zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	162)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36A13> Wilt u mij voor Turkije zeggen of u er voor of tegen zou zijn dat het in de toekomst deel gaat uitmaken van de Europese Unie?

voor.....	163)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36B1> En voor Zwitserland:
Bent u voor of tegen het lidmaatschap van de Europese Unie?

voor.....	164)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36B2> En voor Noorwegen:
Bent u voor of tegen het lidmaatschap van de Europese Unie?

voor.....	165)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36B3> En voor Bosnië en Herzegovina:
Bent u voor of tegen het lidmaatschap van de Europese Unie?

voor.....	166)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36B4> En voor Kroatië:
Bent u voor of tegen het lidmaatschap van de Europese Unie?

voor.....	167)	1
tegen.....		2
weet niet.....		3

<Q36B5> En voor de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië:
Bent u voor of tegen het lidmaatschap van de Europese Unie?

voor.....	168)	1
tegen.....		2

weet niet.....	3
----------------	---

<Q36B6> En voor Joegoslavië (Federale Republiek):
 Bent u voor of tegen het lidmaatschap van de Europese Unie?
 voor..... 169) 1
 tegen..... 2
 weet niet..... 3

<Q36B7> En voor IJsland:
 Bent u voor of tegen het lidmaatschap van de Europese Unie?
 voor..... 170) 1
 tegen..... 2
 weet niet..... 3

<Q36B8> En voor Albanië:
 Bent u voor of tegen het lidmaatschap van de Europese Unie?
 voor..... 171) 1
 tegen..... 2
 weet niet..... 3

<Q37> Na de geplande uitbreiding van de Europese Unie zal het aantal lidstaten toenemen van 15 tot 25. Hoe zou de Europese Unie volgens u dan haar beslissingen moeten nemen?
 INT.: TOON KAART 37; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK
 unaniem door alle lidstaten, d.w.z. alle landen zijn het~ 172) 1
 door een meerderheid van de lidstaten, d.w.z. de~..... 2
 dat hangt er vanaf (INT.: INDIEN SPONTAAN GENOEMD)..... 3
 weet niet..... 4

+-----+
 | Denkend aan uitbreiding van de Europese Unie door de toetreding van |
 | nieuwe Europese landen, bent u het dan eerder eens of eerder oneens |
 | met elk van de volgende uitspraken? |
 +-----+

<Q3801> Naarmate de Europese Unie meer lidstaten heeft, zullen vrede en veiligheid in Europa meer gewaarborgd zijn. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?
 eerder mee eens..... 173) 1
 eerder mee oneens..... 2
 weet niet..... 3

<Q3802> De uitbreiding kost bestaande lidstaten zoals Nederland niets extra. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?
 eerder mee eens..... 174) 1
 eerder mee oneens..... 2
 weet niet..... 3

<Q3803> Na de uitbreiding met nieuwe landen, zal Nederland minder belangrijk zijn in Europa. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?
 eerder mee eens..... 175) 1
 eerder mee oneens..... 2
 weet niet..... 3

<Q3804> Naarmate het aantal lidstaten toeneemt, zal de werkloosheid in Nederland toenemen. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?
 eerder mee eens..... 176) 1
 eerder mee oneens..... 2

weet niet.....	3
----------------	---

<Q3805> De Europese Unie zou toekomstige lidstaten financieel moeten steunen, zelfs voordat ze toetreden. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?

eerder mee eens.....	177)	1
eerder mee oneens.....		2
weet niet.....		3

<Q3806> Zodra nieuwe landen zijn toegetreden tot de Europese Unie, zal Nederland minder financiële steun krijgen. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?

eerder mee eens.....	178)	1
eerder mee oneens.....		2
weet niet.....		3

<Q3807> Met meer landen zal het moeilijker zijn om op Europees niveau beslissingen te nemen. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?

eerder mee eens.....	179)	1
eerder mee oneens.....		2
weet niet.....		3

<Q3808> Naarmate het aantal lidstaten toeneemt, groeit ook de betekenis van de Europese Unie op wereldniveau. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?

eerder mee eens.....	180)	1
eerder mee oneens.....		2
weet niet.....		3

<Q3809> Met een groter aantal lidstaten neemt de culturele rijkdom van Europa toe. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?

eerder mee eens.....	181)	1
eerder mee oneens.....		2
weet niet.....		3

<Q3810> De Europese Unie moet de wijze waarop haar instellingen werken reorganiseren voordat nieuwe leden worden toegelaten. Bent u het hiermee eerder eens of oneens?

eerder mee eens.....	182)	1
eerder mee oneens.....		2
weet niet.....		3

<Q39> Hoe goed bent u, naar uw gevoel, op de hoogte van de uitbreiding met nieuwe landen die toetreden tot de Europese Unie?
Bent u daarover ...?

INT.: TOON KAART 39; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.

zeer goed op de hoogte.....	183)	1
goed op de hoogte.....		2
niet erg goed op de hoogte.....		3
helemaal niet op de hoogte.....		4
weet niet.....		5

<Q40> Vindt U dat de Europese Unie een Grondwet zou moeten hebben of niet?

ja.....	184)	1
nee.....		2
weet niet.....		3

<Q41> Welke van de volgende stellingen beschrijft het beste uw eigen mening? De voorzitter van de Europese Commissie zou

moeten ...?

INT.: TOON KAART 41; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD.

benoemd worden door de Staats- en regeringshoofden van d~ 185)	1
gekozen worden door de meerderheid van het Europese~.....	2
direct gekozen worden door de burgers van de Europese~...	3
andere mening (INT.: INDIEN SPONTAAN GENOEMD).....	4
weet niet.....	5

<Q42> Iedere lidstaat van de Europese Unie heeft het vetorecht voor de meest belangrijke of gevoelige beslissingen. Anders gezegd, ieder land kan een beslissing blokkeren ook al steunen de andere landen de beslissing wel.
Moet dit vetorecht ...?
INT.: TOON KAART 42; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD.
behouden worden om essentiële nationale belangen te~..... 186) 1
opgegeven worden zodat de Europese Unie efficiënter wordt 2
weet niet..... 3

<Q43> Momenteel geeft iedere lidstaat een deel van haar belastingopbrengst aan de Europese Unie. Zou u deze contributie liever direct aan de Europese Unie betalen, of niet?
ja..... 187) 1
nee..... 2
weet niet..... 3

<D1_1> Als men het over politiek heeft, worden vaak de termen 'links' en 'rechts' gebruikt. U ziet hier tien hokjes tussen de woorden links en rechts. Wilt u met behulp van deze schaal aangeven hoe links, rechts of daartussen uw eigen politieke richting ligt? INT.: TOON KAART 39; NIET VOORZEGGEN; BIJ AARZELING AANDRINGEN.

(1) = LINKS.....	253)	1
(2).....		2
(3).....		3
(4).....		4
(5).....		5
(6).....		6
(7).....		7
(8).....		8
(9).....		9
(10) = RECHTS.....		10

weigering.....	254)	1
weet niet.....		2

<D7> Wilt u mij de letter noemen van de situatie die het meest overeenkomt met uw situatie?
INT.: TOON KAART D7; LEES VOOR; SLECHTS ÉÉN ANTWOORD MOGELIJK.

gehuwd - A.....	255)	1
gehuwd, en voor dit huwelijk eerder gehuwd geweest - B...		2
ongetrouwd, op dit moment samenwonend - C.....		3
ongetrouwd, nooit samengewoond - D.....		4
ongetrouwd, en voorheen wel samengewoond maar nu~.....		5
gescheiden - voor de wet - F.....		6
gescheiden - niet voor de wet - G.....		7
weduwnaar / weduwe - H.....		8
anders (ALLEEN INDIEN SPONTAAN GENOEMD).....		9
weigert (ALLEEN INDIEN SPONTAAN GENOEMD).....		10

<D8> Hoe oud was u toen u uw schoolopleiding of studie beëindigde? Het gaat om uw volledige dagopleiding.
INT.: INDIEN NOG BEZIG: CODE 00 NOTEREN.

+++---+ 256)

<D10> INT.: NOTEER ZONDER TE VRAGEN geslacht respondent.

man.....	257)	1
vrouw.....		2

<D11> Wat is uw leeftijd?

+++---+ 258)

<D15A> Wat is uw huidige beroep? INT.: TOON KAART 41.
 NIET WERKZAAM: zorgend voor de dagelijkse boodschappen e~ 259) 1
 student..... 2
 werkloos of tijdelijk zonder werk..... 3
 gepensioneerd of arbeidsongeschikt..... 4
 ZELFSTANDIG: boer/tuinder..... 5
 visser..... 6
 zelfstandige beoefenaar van vrij beroep, bijv. advocaat,~ 7
 eigenaar van een winkel, kleine zelfstandige..... 8
 eigenaar van een onderneming, (mede-)eigenaar van een~... 9
 IN LOONDIENST: vrije beroepen, zoals doctoren, advocaten~ 10
 hogere leidinggevende functie (president-directeur,~.... 11
 middelbare leidinggevende functie (leraren en~..... 12
 werknemer, hoofdzakelijk werkend achter een bureau..... 13
 werknemer, niet werkend achter een bureau maar reizend~.. 14
 chauffeur)..... 15
 werknemer, niet werkend achter een bureau maar in~..... 16
 opzichter, voorman..... 17
 geschoolde handarbeider..... 18
 ongeschoolde handarbeider, hulp in de huishouding..... 19
 heeft nooit betaald werk verricht..... 20

<D15B> Welk beroep heeft u het laatst uitgeoefend? INT.: TOON
 KAART 41A.
 ZELFSTANDIG: boer/tuinder..... 260) 1
 visser..... 2
 zelfstandige beoefenaar van vrij beroep, bijv. advocaat,~ 3
 eigenaar van een winkel, kleine zelfstandige..... 4
 eigenaar van een onderneming, (mede-)eigenaar van een~... 5
 IN LOONDIENST: vrije beroepen, zoals doctoren, advocaten~ 6
 hogere leidinggevende functie (president-directeur,~.... 7
 middelbare leidinggevende functie (leraren en~..... 8
 werknemer, hoofdzakelijk werkend achter een bureau..... 9
 werknemer, niet werkend achter een bureau maar reizend~.. 10
 chauffeur)..... 11
 werknemer, niet werkend achter een bureau maar in~..... 12
 opzichter, voorman..... 13
 geschoolde handarbeider..... 14
 ongeschoolde handarbeider, hulp in de huishouding..... 15
 heeft nooit betaald werk verricht..... 16

<D19> Bent u degene die de grootste bijdrage in het inkomen van
 uw huishouden levert?
 INT.: LEES VOOR
 ja..... 261) 1
 nee..... 2
 beiden evenveel..... 3
 weet niet..... 4

Selektie: Is degene die de grootste bijdrage in het inkomen van het
 huishouden levert

<D21A> Wat is het huidige beroep van degene die de grootste
 bijdrage in het inkomen van uw huishouden levert? INT.:
 TOON KAART 42.
 NIET WERKZAAM: zorgend voor de dagelijkse boodschappen e~ 262) 1
 student..... 2
 werkloos of tijdelijk zonder werk..... 3
 gepensioneerd of arbeidsongeschikt..... 4
 ZELFSTANDIG: boer/tuinder..... 5
 visser..... 6
 zelfstandige beoefenaar van vrij beroep, bijv. advocaat,~ 7
 eigenaar van een winkel, kleine zelfstandige..... 8
 eigenaar van een onderneming, (mede-)eigenaar van een~... 9
 IN LOONDIENST: vrije beroepen, zoals doctoren, advocaten~ 10
 hogere leidinggevende functie (president-directeur,~.... 11
 middelbare leidinggevende functie (leraren en~..... 12
 werknemer, hoofdzakelijk werkend achter een bureau..... 13
 werknemer, niet werkend achter een bureau maar reizend~.. 14
 chauffeur)..... 15
 werknemer, niet werkend achter een bureau maar in~..... 16

opzichter, voorman.....	17
geschoolde handarbeider.....	18
ongeschoolde handarbeider, hulp in de huishouding.....	19
heeft nooit betaald werk verricht.....	20

<D21B> Welk beroep heeft hij/zij het laatst uitgeoefend? INT.:
 TOON KAART 42A.
 ZELFSTANDIG: boer/tuinder..... 263) 1
 visser..... 2
 zelfstandige beoefenaar van vrij beroep, bijv. advocaat,~ 3
 eigenaar van een winkel, kleine zelfstandige..... 4
 eigenaar van een onderneming, (mede-)eigenaar van een~... 5
 IN LOONDIENST: vrije beroepen, zoals doctoren, advocaten~ 6
 hogere leidinggevende functie (president-directeur,~..... 7
 middelbare leidinggevende functie (leraren en~..... 8
 werknemer, hoofdzakelijk werkend achter een bureau..... 9
 werknemer, niet werkend achter een bureau maar reizend~.. 10
 chauffeur)..... 11
 werknemer, niet werkend achter een bureau maar in~..... 12
 opzichter, voorman..... 13
 geschoolde handarbeider..... 14
 ongeschoolde handarbeider, hulp in de huishouding..... 15
 heeft nooit betaald werk verricht..... 16

EINDE Selectie: Is degene die de grootste bijdrage in het inkomen van het huishouden levert

<D25> Woont u ...?
 INT.: LEES VOOR.
 op het platteland of in een dorp..... 264) 1
 in een kleine of middelgrote stad..... 2
 in een grote stad..... 3
 weet niet..... 4

<D29> Om de resultaten van het onderzoek te kunnen onderverdelen naar verschillende soorten huishoudens hebben wij informatie nodig over het gezinsinkomen. Daar ziet u een aantal inkomensgroepen.
 Het gaat nu om het totaal van de inkomens en salarissen van alle gezinsleden, met inbegrip van pensioenen, uitkeringen, kinderbijslag en andere vormen van inkomen, zoals bijvoorbeeld ontvangen huur.
 INT.: TOON KAART D29. Uiteraard zal uw antwoord, zoals alle antwoorden in dit vraaggesprek, vertrouwelijk behandeld worden. Achteraf zal het onmogelijk zijn de antwoorden te koppelen aan u of uw huishouden.
 Wilt u mij de letter noemen die staat bij het inkomen van uw huishouden, voordat belastingen en premies eraf getrokken zijn?
 B..... 265) 1
 T..... 2
 P..... 3
 F..... 4
 E..... 5
 H..... 6
 L..... 7
 N..... 8
 R..... 9
 M..... 10
 S..... 11
 K..... 12
 weigering..... 13
 weet niet..... 14
